

The background of the cover is a photograph of ancient ruins. On the left, two tall, fluted columns of a classical building stand prominently. To their right and in the foreground, there are large, weathered stone blocks and a pile of rubble. In the distance, the blue sea meets a clear blue sky. A small figure of a person can be seen sitting on a rock in the water on the right side.

Epistolele lui Ioan

Un comentariu succint

ZANE C. HODGES

*Epistolele lui Ioan: Un comentariu succint este o traducere
în limba română a fragmentului corespunzător din The
Grace New Testament Commentary.*

Hodges, Zane C., 1932-2008

Traducere și editare în limba română: Georgiana Paleanu

Drepturi de autor © 2010, 2026
Grace Evangelical Society

Pentru informații, vă rugăm să ne contactați la:
ges@faithalone.org, www.faithalone.org

Toate drepturile rezervate. Nicio parte a acestei cărți nu
poate fi reprodusă, stocată sau transmisă, în nicio formă și
prin niciun mijloc, fără permisiunea prealabilă scrisă a
editorului, cu excepția cazurilor permise de legislația
americană privind drepturile de autor.

Cu excepția cazurilor în care se menționează altfel, toate
citatele din Scriptură sunt preluate din versiunea Cornilescu
(RMNN), 1924 – revizuită în 2010 și 2014. (Drepturi de
autor © 1924 de către British and Foreign Bible Society.)

Grace Evangelical Society
P.O. Box 1308, Denton, TX 76202

Tipărit în SUA.

EPISTOLELE LUI IOAN:

UN COMENTARIU SUCCINT

INTRODUCERE

POTRIVIT TRADIȚIEI VECHI, ACESTE EPISTOLE ÎI SUNT ATRIBUITE lui Ioan, fiul lui Zebedei, unul dintre cei doisprezece apostoli. Deși unii au încercat să evite concluzia că autorul pasajului din 1 Ioan 1:1–4 a fost un martor ocular direct al evenimentelor, astfel de încercări nu au o bază solidă. Afirmația din 1 Ioan 4:6 — „Noi însă suntem din Dumnezeu; cine cunoaște pe Dumnezeu ne ascultă; cine nu este din Dumnezeu nu ne ascultă. Prin aceasta cunoaștem duhul adevărului și duhul rătăcirii.” — ar fi cel puțin arogantă dacă n-ar fi fost scrisă de un apostol.

În 2 Ioan și 3 Ioan, autorul se prezintă ca „bătrânul” (NLT). Acest titlu ar putea fi pur și simplu o formulare modestă prin care se referă la sine ca la o persoană în vârstă. Totuși, este posibil ca, deja la acel moment, termenul „bătrâni” să fi fost folosit și pentru a-i desemna pe apostoli. Dacă este așa, folosirea acestei expresii în ambele epistole ar putea sugera o afirmare a autorității apostolice.

Nu este de mirare că mulți cercetători critici depun eforturi pentru a atribui Evanghelia după Ioan și aceste epistole unor autori

neapostolici, dat fiind părtinirea lor obișnuită împotriva mărturiilor directe ale apostolilor. Însă încercarea de a distinge autorul Evangheliei de cel al epistolelor — ba chiar, uneori, de a separa între 1 Ioan și 2 și 3 Ioan — reprezintă o manifestare surprinzătoare de gândire îngustă. Este greu să găsești patru cărți în toată literatura greacă care să reflecte un stil mai evident unitar decât cel al Evangheliei și al epistolelor. Chiar și un cititor de limbă română poate sesiza acest lucru.

Opinia aproape unanimă a tradiției vechi, potrivit căreia apostolul Ioan a scris aceste trei epistole, merită toată considerația. Autorul ioanic se bucură de un sprijin solid și nu poate fi contrazis în mod credibil.

Nu există indicii interne clare care să ne arate când au fost scrise Epistolele lui Ioan, însă conținutul lor sugerează adesea că autorul se baza pe ceea ce fusese deja consemnat în Evanghelia după Ioan.

Cel mai probabil, Evanghelia după Ioan a fost scrisă înainte de anul 70 d.Hr., deoarece nu menționează distrugerea templului. Afirmatia din Ioan 5:2 — „În Ierusalim, lângă Poarta Oilor, este o scăldătoare” — sugerează că orașul era încă intact la momentul redactării. Potrivit lui Eusebiu și Irineu, Ioan a scris Evanghelia din Efes. Mulți cercetători cred că și-a început lucrarea acolo spre sfârșitul anilor 40 sau la începutul anilor 50. Conform lui Irineu, cea mai plauzibilă perioadă pentru compunerea Evangheliei la Efes ar fi între anii 48 și 52 d.Hr. Nu se știe cât timp a trecut între scrierea Evangheliei și redactarea epistolelor, care par adesea să se bazeze pe învățăturile acelei Evanghelii — însă este foarte posibil să fi trecut câțiva ani între ele.

Apocalipsa lui Ioan a fost ultima scriere a apostolului Ioan. Deși mulți o datează mai târziu, există motive întemeiate să credem că a fost redactată tot înainte de distrugerea templului în anul 70 d.Hr. (vezi Introducerea la Apocalipsa).

În consecință, epistolele pot fi plasate, în linii mari, între anii 48 și 70. Totuși, ținând cont de infiltrarea ereziei în biserică și de faptul că Ioan face trimitere la ceea ce credincioșii „au auzit de la început” (cf. 1 Ioan 2:7, 24; 3:11; 2 Ioan 6), o dată situată în jurul anilor 64–65 pare cea mai plauzibilă.

Când Ioan a scris 1 Ioan, este posibil să se fi întors deja la Ierusalim împreună cu alți apostoli (cf. comentariul la 2:19). El

cunoștea deja bine cel puțin una dintre bisericile cărora li se adresează (vezi comentariul la 2 Ioan). Grija sa părintească, exprimată prin modul repetat în care li se adresează cu „copilașilor”, indică și faptul că simțea o responsabilitate pastorală profundă față de acești credincioși.

În 1 Ioan, apostolul își exprimă îngrijorarea că anumiți proroci mincinoși ar putea fi ascultați în bisericile cărora li se adresează. Pentru că ei neagă că Isus este Hristos venit în trup (1 Ioan 2:22; 4:3), învățătura lor lovește chiar în inima experienței creștine. Cititorii — care sunt creștini (2:12–14, 21; 5:13) — nu riscă să-și piardă viața veșnică (care nu se poate pierde), însă părtășia lor cu Dumnezeu poate fi grav afectată.

Scopul principal al epistolei 1 Ioan este *părtășia* (1:3); cu toate acestea, Ioan scrie și pentru a păstra și a întări această părtășie cu Dumnezeu în fața unor erori teologice. Acestea par să se concentreze asupra negării faptului că Isus este Hristos venit în trup. Afirmările din 1 Ioan 5:6–8 sugerează posibilitatea existenței unei erezii care susținea că Isus, omul, și Hristosul divin erau două ființe distincte, și că Hristosul a coborât peste Isus la botez, dar l-a părăsit înainte de moartea Sa. Astfel, s-ar putea spune că Hristosul divin a venit „prin apă”, dar nu „prin sânge” (vezi comentariul la 5:6).

Dacă este așa, aceasta ar implica faptul că, cel puțin în anumite privințe, prorocii mincinoși considerau experiența fizică drept nepotrivită sau lipsită de valoare pentru o ființă divină. Această concepție ar fi putut include ideea că orice contact fizic cu o astfel de ființă era imposibil și că oamenii puteau avea legătură doar cu Isus, omul. Dacă o asemenea afirmație a fost într-adevăr făcută, ea este respinsă în 1:2, unde se afirmă că apostolii au avut un contact real cu „*viața veșnică*, care era la Tatăl și care ne-a fost arătată” (sublinierea adăugată).

Prorocii mincinoși ar fi putut susține și că persoana *duhovnicească* nu păcătuiește *cu adevărat* atunci când trăiește în imoralitate, deoarece — potrivit lor — se află superioară și complet separată de orice experiență trupească. Grija accentuată a lui Ioan ca poruncile Domnului să fie respectate este, așadar, cât se poate de relevantă în fața unei astfel de învățături (2:3–4, 7; 3:23; 4:21; 5:2–3).

Atrage atenția în mod special porunca finală a epistolei: „Copilașilor, păziți-vă de idoli” (5:21). Așa cum reiese din scrisorile către cele șapte biserici din Apocalipsa, problema compromisurilor pe care creștinii le făceau față de practicile păgâne și idolatre era încă foarte prezentă în acele comunități (Apocalipsa 2:14, 20). Contextul cultural făcea ca o astfel de concesie să fie deosebit de ispititoare. De pildă, un meșteșugar putea fi membru al unei bresle care avea ca zeu protector o anumită divinitate păgână. Întâlnirile breslei se puteau desfășura în templul aceluia idol, iar la acele oșpețe se ofereau adesea ocazii de imoralitate cu prostituate din templu. Un creștin care refuza să participe la astfel de adunări risca să fie exclus din breaslă și, prin urmare, să-și piardă mijloacele de trai.

1 Ioan conține, de asemenea, indicii că apostolul combate o concepție despre Dumnezeu care admitea *atât lumina, cât și întunericul* ca părți ale naturii divine. De pildă, când Ioan scrie: „Dumnezeu e lumină și în El nu este întuneric deloc” (NTRLR, 1 Ioan 1:5), expresia grecească tradusă prin „nu este întuneric deloc” este una emfatică, lucru redat și de cuvântul „deloc”. Tot în 2:29, NTLR redă astfel: „Dacă știți că El este drept” — Ioan folosește o construcție condițională în greacă ce nu presupune automat că cititorii au această cunoștință.

Este posibil ca prorocii mincinoși să fi susținut că, în cele din urmă, binele și răul, lumina și întunericul își au originea în același Dumnezeu. De fapt, această idee pare să stea la baza discuției despre natura fără păcat a celui născut din nou, prezentată în 1 Ioan 3:6–9.

Ioan accentuează, de asemenea, ideea „adevărului de la început” și folosește în mod repetat expresia „de la început” pentru a face referire la învățăturile și convingerile pe care creștinii le-au primit încă de la început (vezi 1 Ioan 1:1; 2:7; 2:24; 3:11). Prorocii mincinoși nu respingeau creștinismul în întregime, ci îl reinterpretau — atât în ceea ce privește istoria, cât și doctrina. Din acest motiv, pot fi numiți „revizionisti”, adică aceia care au introdus *o versiune nouă* a creștinismului.

Nu sunt numiți gnostici, deoarece în 1 Ioan nu apar urme ale mitologiilor gnostice dezvoltate mai târziu (cu excepția posibilă a referinței la Cain, în 3:12). Este plauzibil ca acești proroci mincinoși să fie numiți *protognostici*, însă termenul „revizionisti” pare mai potrivit. Totuși, este foarte probabil că ei reflectau deja unele dintre

concepțiile care aveau să devină esențiale în gândirea gnostică ulterioară.

Este clar că, la un moment dat, acești proroci mincinoși fuseseră legați de cercul apostolic. Aceasta este, de departe, interpretarea cea mai firească a versetului 1 Ioan 2:19, acolo unde începe secvența „ei–noi–voi” (vezi comentariul la 2:20). Era de așteptat ca acești revizionişti, dorind să-și răspândească învățăturile în bisericile dintre neamuri, să pretindă că au legături cu Biserica-mamă din Ierusalim. De fapt, legalismul adus la Antiohia de unii veniți din Iudeea (Faptele Apostolilor 15:1) pare să fi fost însoțit de astfel de afirmații, pe care apostolii și prezbiterii din Ierusalim au fost nevoiți să le respingă (Faptele Apostolilor 15:24). Din 1 Ioan 2:19 se deduce că revizionişti făceau declarații similare, pe care Ioan le respinge.

La fel ca 1 Ioan, epistola a 2-a se adresează în principal revizioniştilor — sau anticriștilor. La prima vedere, 2 Ioan poate părea o scrisoare personală, dar, în general, se consideră că a fost adresată unei biserici anume, întruchipată sub numele de „aleasa doamnă”.

3 Ioan, în schimb, este o scrisoare cu adevărat personală. Această epistolă nu conține indicii ale unor probleme doctrinare, iar Diotref pare a fi doar primul despot eclesiastic cunoscut din istoria creștină. Totuși, scrisoarea are o importanță deosebită prin unicitatea sa, întrucât abordează o problemă care avea să se repete de nenumărate ori de-a lungul istoriei bisericii.

SCHIȚA EPISOLEI 1 IOAN

- I. Prolog: Chemarea la părtășie (1:1–4)
- II. Preludiu: A trăi în părtășie cu Dumnezeu (1:5–2:11)
- III. Declarația tematică: A te împotrivi anticriștilor (2:12–27)
- IV. Corpul epistolei: Viața care aduce îndrăzneală înaintea scaunului de judecată al lui Hristos (2:28–4:19)
- V. Concluzie: A învăța să trăiești în ascultare (4:20–5:17)
- VI. Epilog: Certitudini creștine (5:18–21)

SCHIȚA EPISOLEI 2 IOAN

- I. Salutare (v. 1–3)
- II. Păzirea adevărului prin respingerea învățăturii greșite (v. 4–11)
- III. Încheiere (v. 12–13)

SCHIȚA EPISOLEI 3 IOAN

- I. Salutare (v. 1)
- II. Apărarea adevărului prin sprijinirea slujitorilor lui (v. 2–12)
- III. Încheiere (v. 13–14)

1 IOAN

COMENTARIU

I. Prolog: Chemarea la părtășie (1:1-4)

Prima epistolă a lui Ioan începe cu o relatare directă a ceea ce autorul și ceilalți apostoli au văzut și au experimentat în persoana lui Isus Hristos. Ioan face apel la ceea ce au văzut și au auzit pentru a combate un grup de proroci autoproclamați, pe care i-am putea numi *revizionisti*, al căror mesaj nu este în acord cu adevărurile transmise inițial de apostoli. Dacă cititorii ar adopta oricare dintre doctrinele promovate de acești proroci mincinoși, părtășia lor cu cercul apostolic și cu Dumnezeu ar fi întreruptă (v. 3).

1:1. Forma impersonală **ce era de la început** este aleasă cu intenție. Tema principală aici nu este *persoana* lui Hristos, ci „viața veșnică, care era la Tatăl și care ne-a fost arătată” (v. 2). Deși Isus este „Dumnezeul adevărat și viața veșnică” (5:20), apostolul dorește să sublinieze realitatea vieții veșnice în sine. Aceasta este o viață pe care cititorii săi o împărtășesc deja (vezi comentariul la 5:13).

Ioan descrie următoarele lucruri despre el și ceilalți apostoli (se observă folosirea persoanei întâi plural): **am auzit... am privit și ce am pipăit cu mâinile noastre cu privire la Cuvântul vieții.**

Verbele *a auzi* și *a vedea*, care apar din nou în versetul 3, sunt la timpul perfect în greaca originală, ceea ce indică faptul că experiența apostolică rămâne valabilă și este împărtășită în mod continuu. În schimb, verbele *a privi* și *a pipăi*, care nu sunt reluate în versetul 3, sunt la timpul aorist, ceea ce nu implică o acțiune continuă.

Mesajul lor era despre **Cuvântul vieții**, adică „despre mesajul referitor la viață”. Însă, având în vedere că Isus Hristos este acea viață (5:20), se poate înțelege și ca o referire la „Viața” (scris cu majusculă). Ioan scrie despre ceea ce el și ceilalți apostoli au fost martori în persoana lui Isus Hristos, care **este viața** (5:11–12).

1:2. Apostolii **au văzut** acea viață **arătată**, **mărturisesc** despre ea și o **vestesc** cititorilor. Revelarea acestei vieți le-a fost făcută doar apostolilor („a fost arătată”), astfel încât ei au fost echipați să împărtășească altora cunoașterea lor despre această viață **arătată**.

1:3. Ceea ce apostolii **au văzut și au auzit** nu poate fi împărtășit pe deplin în această viață: credincioșii vor trebui să aștepte până vor fi în prezența Domnului pentru a-L „contempla” sau „atinge”. Aici Ioan declară scopul epistolei: părtășia (*koinonia* – experiențe, lucrări și bunuri împărtășite). Nu este vorba despre orice părtășie, ci despre părtășia cu martorii apostolici. Mai mult, Ioan îi invită pe cititori să intre în părtășia pe care apostolii înșiși o au „cu Tatăl și cu Fiul Său, Isus Hristos”. Cel care are părtășie cu cercul apostolic al lui Ioan, are părtășie și cu Dumnezeu, și cu Isus Hristos.

1:4. Ioan și ceilalți apostoli se bucură atunci când cei pe care i-au călăuzit la Hristos sau i-au hrănit în credință rămân statornici în credință. Dacă această epistolă reușește să-i încurajeze pe cititori ca „Ce [au] auzit de la început, aceea să rămână în [ei].” (2:24), bucuria lor va fi deplină.

Adevărata bucurie se dobândește prin cunoașterea lui Hristos și a lui Dumnezeu Tatăl, prin mărturia apostolilor. Bisericele de astăzi au nevoie să prețuiască importanța adevărului divin, împreună cu respingerea rătăcirii doctrinare.

II. Preludiu: A trăi în părtășie cu Dumnezeu (1:5–2:11)

Deoarece revizionistii amenință părtășia credincioșilor cu Dumnezeu, este important ca Ioan să reafirme temeliile acestei părtășii.

A. Rămâi pe cale: Umblă în lumina lui Dumnezeu (1:5–2:2)

1:5. Mesajul simplu, dar profund, că **Dumnezeu este lumină** este esențial pentru orice părtășie între Dumnezeu și făpturile Sale. Fiind lipsit de orice defect moral, lumina Lui nu este pătată de nicio formă de necurăție, **și în El nu este întuneric**.

Această ultimă afirmație este atât de emfatică în greacă („în El nu este întuneric —deloc”), încât revizionistii ar fi putut susține că există totuși întuneric în natura divină. În contextul religios al secolului I, concepțiile păgâne despre zei i-au determinat pe unii să prezinte o imagine a lui Dumnezeu contrară Scripturilor. Erezia ar fi putut susține că natura Sa cuprinde atât lumină, cât și întuneric. Dacă revizionistii credeau un astfel de lucru despre Dumnezeu,

puteau trage concluzia că distincțiile morale nu mai aveau valoare. De aceea era esențial ca cititorii acestei epistole să nu înțeleagă greșit acest aspect: Dumnezeu este pe *deplin* sfânt.

1:6. Când Ioan folosește persoana întâi plural (noi), el îi include atât pe apostoli, cât și pe cititorii creștini. Un credincios care trăiește în păcat și-a întrerupt părtășia cu un Dumnezeu care este desăvârșit în sfințenie; iar dacă totuși pretinde că are **părtășie** cu El, minte. Credincioșii care păcătuiesc trăiesc în afara *părtășiei* cu Dumnezeu.

Expresia „**a trăi adevărul**” (literal: „a face adevărul”) înseamnă a acționa în armonie cu ceea ce este adevărat. A spune că ai *părtășie* cu Dumnezeu în timp ce umblă în *întuneric* înseamnă să trăiești în contradicție cu adevărul despre sfințenia Sa.

1:7. În loc să umble în întuneric, credincioșii sunt chemați să **umbe în lumină** — adică să trăiască în prezența lui Dumnezeu, rămânând deschiși față de ceea ce El a revelat despre Sine. Prin contrast, „a umbla în întuneric” (v. 6) înseamnă a te ascunde de Dumnezeu și a refuza să recunoști ceea ce știi despre El.

Credinciosul care dorește părtășie cu Domnul trebuie să rămână deschis față de El și dispus să fie sincer în prezența Sa, în tot ceea ce Dumnezeu îi descoperă.

Umblarea *în lumină* are ca rezultat **părtășia unii cu alții** — adică ei se bucură de părtășie cu Dumnezeu, iar El cu ei. Deși creștinii sunt încă păcătoși, atâta timp cât *umblăm în lumină, sângele lui Isus Hristos, Fiul Lui, ne curăță de orice păcat*, astfel încât părtășia se păstrează.

Este adevărat că toți credincioșii au fost *deja* spălați (cf. 1 Corinteni 6:11) și au iertare deplină în Hristos (cf. Efeseni 1:7). Totuși, există și o curățire continuă, bazată pe **sângele** lui Hristos, care le permite unor copii imperfecti să se bucure de o părtășie reală cu un Tată ceresc desăvârșit în sfințenie.

1:8. Nimeni nu poate afirma, în mod legitim, că **n-are păcat**; cine face o astfel de afirmație se amăgește singur. Expresia **adevărul nu este în noi** nu înseamnă că persoana respectivă nu este mântuită. Apostolul folosește în continuare persoana întâi plural (*noi, ne*), așa cum a făcut de la versetul 5 încoace. Atunci când *adevărul* lucrează cu putere în viața credinciosului, acesta nu va cădea în această autoînșelare; dar dacă

totuși cade, înseamnă că *adevărul nu este în el* ca o forță vie și călăuzitoare, capabilă să-i modeleze gândirea și atitudinile.

1:9. Atâta timp cât credincioșii umblă în lumină, se află în poziția de a li se *descoperi* eșecurile. Atunci când acest lucru se întâmplă, ei trebuie să le **mărturisească**. Cuvântul **pocăință** nu apare aici și nici în altă parte din epistolă. În sensul în care Ioan folosește acest termen, **pocăința creștină** este potrivită atunci când cineva persistă într-un tipar de păcat care trebuie abandonat (vezi Apocalipsa 2:5, 16, 21, 22; 3:3, 19). În 1 Ioan 1:9, Ioan se adresează celor care, în timp ce trăiesc în părtășie cu Dumnezeu, ajung să *conștientizeze* păcatul din viața lor — nu celor care s-au îndepărtat de la părtășie. Cititorii epistolei sunt spiritual maturi și stabili și nu se află într-o stare de păcat evident sau de rătăcire din care să se pocăiască (vezi 2:12–14, 21). Chemarea lor este să „rămână” în Hristos și în adevărul Său (vezi 2:24, 28).

Mărturisirea păcatelor este mijlocul prin care credincioșii își pot menține părtășia cu Dumnezeu. 1 Ioan 1:9 nu este adresat necredincioșilor. Nicăieri în scrierile lui Ioan nu este prezentată mărturisirea păcatelor ca o condiție pentru obținerea vieții veșnice; credința este singura condiție pentru mântuire (cf. Ioan 3:16; 5:24; 6:47; 1 Ioan 5:1, 12, 13).

Dacă un credincios respinge ceea ce lumina lui Dumnezeu îi descoperă, încetează să mai fie sincer și deschis înaintea Lui, iar părtășia cu Dumnezeu se întrerupe. Dar **dacă ne mărturisim** (homologeō – „a fi de acord, a admite, a recunoaște”) **păcatele** pe care lumina le scoate la iveală, ne putem încrede în Dumnezeu, care este **credincios și drept, ca să ne ierte păcatele**. Astfel, părtășia este restaurată. Cuvântul *drept* (dikaos) înseamnă „corect, imparțial, fără părtinire”. Datorită sângelui vărsat al lui Hristos (v. 7), Dumnezeu nu face nicio concesie neprihănirii Sale atunci când oferă iertare.

În textul original, expresia „*să ne ierte păcatele*” se referă în mod evident la **păcatele pe care le mărturisim** înaintea lui Dumnezeu. Dar apare întrebarea: ce se întâmplă cu păcatele de care credinciosul nu este *conștient*? Răspunsul este oferit chiar în continuarea versetului: „și să ne **curățească de orice nelegiuire**”. Așadar, atunci când un credincios își mărturisește sincer păcatele de care este conștient, Dumnezeu îi oferă iertare deplină, iar orice alt păcat din

viața lui, de care poate nu este conștient, este complet curățit. Nu rămâne nimic necurățit.

1:10. Atunci când păcatul este scos la lumină, credinciosul poate alege fie să-l mărturisească, fie să spună: **n-am păcătu**it. Dacă alege să nege, îl face pe Dumnezeu mincinos, pentru că respinge mărturia **Cuvântului Său** și, implicit, pune sub semnul întrebării adevărul Lui.

Expresia *n-am păcătu*it nu trebuie înțeleasă neapărat ca o negare totală a oricărui păcat *vreodată*. Chiar și atunci când cineva trăiește în părtășie cu Dumnezeu, are în mod constant nevoie de curățire (v. 7). Dacă neagă această realitate, se amăgește singur (v. 8). Dacă își mărturisește păcatele pe care lumina i le descoperă, este iertat (v. 9). Însă dacă respinge ceea ce Dumnezeu îi arată, îl face pe Dumnezeu mincinos — un semn clar că nu este în părtășie cu El (v. 6), Dumnezeu care este lumină (v. 5).

2:1. Apostolul introduce acum o precizare importantă. Cuvintele sale anterioare ar putea fi interpretate greșit ca o încurajare de a tolera păcatul, dar aceasta nu este deloc intenția lui. Cu tandrețe, li se adresează cititorilor spunând: „**copilașilor.**” (Pe tot parcursul epistolei, Ioan nu lasă nicio îndoială că se adresează unor creștini autentici; cf. 2:12–14.) Nu vrea ca acești *copii* spirituali ai săi să înțeleagă greșit scopul pentru care le-a scris **aceste lucruri**. Prin *aceste lucruri* — adică 1:5–10 — nu sunt scrise pentru a scuza sau încuraja păcatul, ci **să-i îndemne să nu păcătuiască**.

Deși păcatul trebuie respins cu hotărâre, el poate apărea — și adesea apare — în viața credincioșilor. De aceea, Ioan adaugă: **dar, dacă cineva a păcătu**it, **avem la Tatăl un Mijlocitor, pe Isus Hristos, Cel neprihănit**. În calitate de *Mijlocitor*, Isus nu se roagă Tatălui ca să ne păstreze „mântuiți”. Numeroasele promisiuni din Evanghelia după Ioan, care garantează siguranța veșnică a credinciosului, contrazic o astfel de idee. Pentru că promisiunile lui Isus sunt adevărate și credinciosul este sigur pentru veșnicie, nu este nevoie ca Fiul să-L implore pe Tatăl să nu-L respingă pe cel care păcătuiește.

Ca *Mijlocitor*, Isus mijlocește pentru credincioși în rugăciune înaintea Tatălui, pentru ca „credința lor să nu se piardă” (cf. Luca 22:31–33). Deși „lui Dumnezeu nu-I pare rău de darurile și de chemarea făcută” (Romani 11:29), credința prin care cineva se

apropie de aceste daruri poate totuși să slăbească sau chiar să se clatine (cf. 2 Timotei 2:18). Hristos mijlocește pentru credincioși tocmai ca acest lucru să nu se întâmple.

2:2. Isus este, de asemenea, **jertfa de ispășire pentru păcatele noastre**. El poate mijloci pentru credincioși înaintea lui Dumnezeu pentru că, în mod personal, a împlinit dreptatea lui Dumnezeu cu privire la *păcatele noastre*. Nu contează care este păcatul fiecăruia — Hristos l-a ispășit deja. De fapt, ca *jertfă* de ispășire pentru păcat, El a purtat păcatele întregii omeniri (**ale întregii lumi**).

A argumenta că, dacă Hristos a plătit pentru toate păcatele omenirii, atunci toți ar fi automat mântuiți, este o concluzie greșită. Înlăturarea păcatului ca obstacol în fața harului mântuitor al lui Dumnezeu nu înseamnă automat regenerare sau viață veșnică. Păcătosul rămâne mort în păcatele lui și „străin de viața lui Dumnezeu” (Efeseni 4:18). La judecata de apoi a celor pierduți (Apocalipsa 20:11–15), păcatul *în sine* nu este adus în discuție. Mai degrabă, oamenii sunt „judecați după faptele lor” (Apocalipsa 20:12), pentru ca fiecăruia să i se arate că „faptele” nu-i dau niciun drept la mântuirea oferită de Dumnezeu.

B. Atingerea scopului: A-L cunoaște pe Dumnezeul care este lumină (2:3–11)

2:3. Orice afirmație că cineva Îl cunoaște personal pe Dumnezeu poate fi verificată imediat: este suficient să vezi dacă acea persoană păzește **poruncile Lui**. Cuvântul **Îl** („**Îl cunoaștem**”) poate face referire atât la Dumnezeu, cât și la Hristos — sau, cel mai probabil, este intenționat ambiguu, deoarece pentru Ioan Cei doi sunt Unul.

Acest verset este adesea folosit pentru a cerceta dacă cineva este cu adevărat *mântuit*. Se spune frecvent că, deși mântuirea vine prin credință, nu poți ști dacă credința ta este autentică decât dacă păzești *poruncile Sale*. Totuși, o astfel de idee intră în conflict cu teologia ioaică în mai multe privințe.

Mai întâi, o persoană este mântuită prin credința în Hristos pentru viața veșnică (Ioan 3:16; 5:24; 6:35 etc.). În al doilea rând, a susține că un creștin poate crede în Hristos fără să știe dacă a crezut *cu adevărat* este absurd. Când Isus o întreabă pe Marta dacă crede, niciunul dintre ei nu are o atitudine de tipul „vom vedea” (Ioan

11:25–26). Răspunsul Martei, primit de Isus, a fost o mărturisire clară și hotărâtă a credinței ei. (v. 27). Deoarece a crede înseamnă a fi convins că ceva este adevărat, cel care crede știe, în mod conștient, că a crezut.

1 Ioan 2:3 nu vorbește despre cunoașterea *mântuitoare* a lui Hristos, ci despre cunoașterea bazată pe *părtășie*. Deși toți credincioșii Îl cunosc pe Dumnezeu și pe Hristos într-un sens fundamental, nu toți Îl cunosc trăind în părtășie cu Dumnezeu (cf. interacțiunea dintre Filip și Isus în Ioan 14:7–9). Așadar, 1 Ioan 2:3 se referă nu la cunoașterea *mântuitoare*, ci la cunoașterea trăită, *experiențială* a lui Dumnezeu.

2:4. Cineva ar putea susține că Îl cunoaște, dar fără să trăiască în ascultare de poruncile Lui. Într-un astfel de caz, persoana respectivă este **mincinoasă**, iar **adevărul nu locuiește în ea** ca o realitate vie și conducătoare (vezi comentariile la 1:8). Fără ascultarea de poruncile lui Dumnezeu, nimeni nu poate afirma în mod sincer că are o cunoaștere personală și apropiată a Tatălui și a Fiului.

Ca și în versetul 3, expresia „**Îl cunosc**” poate fi tradusă ca **Am ajuns să-L cunosc**. În gura revizioniştilor, această afirmație sugera, cel mai probabil, că ei atinseseră o cunoaștere superioară de Dumnezeu — una de care cititorii epistolei ar fi fost lipsiți și pe care ei pretindeau că o pot transmite.

2:5. Spre deosebire de afirmația falsă din versetul 4, apostolul spune că **cine păzește Cuvântul Lui** ajunge să experimenteze într-un mod profund **dragostea lui Dumnezeu**.

Dragostea față de Hristos și ascultarea de *Cuvântul* Său nu sunt dovada că cineva este mântuit — așa cum susțin mulți — ci mai degrabă semnele unei ucenicii autentice și sincere față de Isus.

Dragostea lui Dumnezeu a fost adusă la desăvârșire în credinciosul ascultător. Verbul grecesc tradus prin *a fost desăvârșită* (*teteleiōtai*) înseamnă „a fost adusă la deplinătate”, „și-a atins scopul” sau „a fost exprimată pe deplin”. Dragostea lui Dumnezeu față de credincios este minunată încă din momentul mântuirii (vezi 3:1), dar nu își atinge deplin scopul decât atunci când credinciosul răspunde prin ascultare. În acest fel, el ajunge să cunoască dragostea profund personală a Tatălui și a Fiului, care „vor locui împreună cu el” (Ioan 14:23).

Expresia **în el** (*en autō*) nu are același sens cu cel paulin al expresiei „în Hristos” (*en Christō*). În lumina învățaturii lui Isus din Ioan 13–17 (mai ales 15:1–8), „în el” se referă la relația de tip Învățător–ucenic, care presupune „rămânerea”.

2:6. Afirmția că cineva **rămâne în Hristos** poate fi verificată doar printr-un mod de viață asemănător cu al Lui. Verbul grecesc *menō* („a rămâne”, „a locui”, „a trăi”) — aflat aici la prima apariție în 1 Ioan — descrie viața de ucenicie (cf. Ioan 15:4–7). Expresia „în el” din versetul 5 se referă la ideea de „a rămâne” în El. Următoarele versete arată ce înseamnă să rămâi în El.

2:7. Porunca veche este cea pe care credincioșii au primit-o încă de la **începutul** experienței lor creștine. Această *poruncă veche* este aceea pe care Isus a rostit-o cu ani în urmă și care este consemnată în Ioan 13:34: „Vă dau o poruncă nouă: Să vă iubiți unii pe alții; cum v-am iubit Eu, așa să vă iubiți și voi unii pe alții.”

Această *poruncă „nouă”*, atât de cunoscută, era deja *veche* pentru cititorii lui Ioan, deoarece o primiseră *de la început*, adică din primele momente ale vieții lor ca și credincioși. Acesta este singurul înțeles rezonabil al expresiei *de la început*.

Există o legătură implicită între 1:1 și 2:7, întrucât în această epistolă Ioan apără adevărul de la început al creștinismului, în opoziție cu o „nouă învățătură” falsă pe care, cel mai probabil, o promovau revizionistii. Este posibil ca aceștia să fi încercat să reinterpreteze sensul poruncii de a ne iubi unii pe alții. Dar Ioan nu permite o astfel de deturnare: **porunca veche** rămâne neschimbată în conținutul ei autentic.

2:8. Totuși, dintr-un alt punct de vedere, porunca despre care Ioan a spus în versetul 7, că este „veche” poate fi numită și o **poruncă nouă**, deoarece aparține noii epoci care a început să se manifeste.

Verbul **trece** (NTLR) (gr. *parágō*) apare în 1 Ioan doar aici și în versetul 17 (vezi și 1 Corinteni 7:31). Deoarece lumea este în opoziție morală față de Dumnezeu Tatăl (1 Ioan 2:15–17), întunericul simbolizează condiția ei morală decăzută. De aceea, apostolul afirmă că vechea stare morală a lumii este trecătoare. „Noua” realitate care o înlocuiește — **lumina adevărată** — și **răsare chiar**: ea a fost pe deplin revelată în dragostea lui Hristos față de lume (Ioan 3:16) și continuă să fie manifestată prin dragostea

reciprocă dintre credincioși. Va veni o zi în care această dragoste va străluci fără niciun obstacol sau întuneric (2 Petru 3:13).

2:9. Ideea că acest verset s-ar referi doar la credincioși „profesați”, nu are o bază solidă. Dacă Ioan s-ar fi gândit la un creștin nemântuit— deși declarativ — și care urăște un adevărat credincios, n-ar fi scris: **Cine zice că este în lumină și urăște pe fratele său.** Folosirea pronumelui posesiv „său” ar fi indus în eroare. Mai potrivit ar fi fost să spună: „**cine urăște pe un frate**”, adică pe oricare creștin.

Mesajul central din acest pasaj este porunca dată de Domnul: „Să vă iubiți unii pe alții” (cf. Ioan 13:34). Ioan se referă aici la dragostea dintre credincioși (cf. în mod special 1 Ioan 4:20 – 5:1). Prin urmare, termenul *frate* trebuie înțeles în sens clar creștin.

Apostolul recunoaște, cu realism, că unii creștini pot nutri ostilitate sau animozitate față de alți credincioși. Starea unui astfel de creștin este una gravă din punct de vedere spiritual. Deși pretinde că umblă în lumină, adică în părtășie cu Dumnezeu, ura lui față de un frate în credință contrazice această afirmație. De fapt, el **este încă în întuneric**.

2:10. În schimb, creștinul care **iubește pe fratele său** nu doar că **este în lumină**, ci și **rămâne** în ea. Atunci când iubește pe Dumnezeu și pe ceilalți așa cum a iubit Hristos, el umblă „așa cum a umblat El” (v. 6).

Mai mult decât atât, în cel care trăiește astfel **nu este niciun prilej de poticnire**— adică niciun *skándalon*, nici o „capcană” sau „piedică” interioară care să-l facă să cadă în păcat. În cel care *își iubește fratele* nu se găsește o astfel de piedică.

Aceasta nu înseamnă că o asemenea persoană este fără păcat (vezi 1:8), ci că, umblând cum a umblat Hristos, nu trăiește într-o stare spirituală care să-l conducă spre cădere.

2:11. Creștinul care își urăște fratele a pierdut legătura cu „lumina adevărată” (v. 8), care reflectă caracterul plin de dragoste al lui Dumnezeu, și a ales în schimb să trăiască „în întunericul” care, este „pe cale să treacă” (v. 8, NTLR). Un astfel de om devine un instrument al lui Satana, aducând diviziuni și rupturi dureroase în biserică. Așa cum spune Ioan, **umblă în întuneric și nu știe încotro merge, pentru că întunericul i-a orbit ochii.**

III. Declarația tematică: A te împotrivi anticriștilor (2:12–27)

A. Recunoașterea resurselor lor spirituale (2:12–14)

Versetele 12–14 arată limpede că Ioan nu-i consideră pe cititorii săi niște „credincioși falși”. A interpreta această epistolă ca și cum ar prezenta o serie de „teste” pentru a verifica dacă cineva este cu adevărat mântuit este o greșeală.

2:12. Faptul că cititorii au experimentat iertarea păcatelor îi identifică drept **copilași** ai Tatălui ceresc (cf. v. 13). Această iertare le-a fost dăruită **pentru Numele Lui** (lit. „din pricina Numelui Său”), adică pe baza puterii și meritelor Numelui lui Hristos.

Așa cum vom vedea în versetele 25–26, revizionistii păreau să pună la îndoială întreaga lor experiență a mântuirii. Însă Ioan a afirmat clar că aceștia au primit cu adevărat iertarea păcatelor (cf. 1:5–2:2).

2:13. Când li se adresează ca **părinți**, Ioan le reamintește ceea ce a scris mai devreme despre cunoașterea lui Dumnezeu (v. 3–11). Potrivit celor spuse în versetele 3 și 4, afirmația că ei Îl cunosc (**ați cunoscut**) pe Cel ce este de la început implică faptul că au ajuns la un nivel de maturitate spirituală, caracterizat prin *păzirea* poruncilor Domnului.

Expresia **Cel ce este de la început** poate face referire atât la Dumnezeu Tatăl, cât și la Isus Hristos. În acest context, *de la început* se înțelege în mod firesc ca o referire la existența eternă a Celui pe care ei Îl cunosc. Termenul *părinți* transmite ideea unei relații mature și profunde cu Dumnezeu veșnic.

Dar cititorii sunt numiți și **tineri**, care **l-au biruit pe cel rău** (Satana). Termenul *tineri* apare după *părinți*, deoarece experiența deosebit de valoroasă a cititorilor, atât ca *copilași* (care au primit iertarea păcatelor), cât și ca *părinți* (care Îl cunosc pe Dumnezeu), i-a format ca *tineri* plini de vigoare, gata să-l înfrunte pe Satana.

Acești **tineri** l-au **biruit** deja pe Satana. Verbul grecesc este la timpul perfect (*nenikēkate*), indicând o victorie obținută în trecut, cu efecte durabile. Probabil Ioan se referă aici la credința lor în Isus Hristos.

Ca **copilași** (*paidion*, diferit de *teknion* din v. 12), cititorii au trecut dincolo de etapa de bază al iertării păcatelor. Toți credincioșii în Hristos primesc iertarea ca parte a mântuirii. Încă de la începutul

vieții lor spirituale ca *copilași* ai lui Dumnezeu, ca parte din familia Lui, ei experimentează „iertarea părintească” prin mărturisirea păcatelor (vezi 1:9). Așa cum un copil mic nu poate face mai mult decât să-și recunoască părinții, tot așa, în plan spiritual, cunoașterea **Tatălui** presupune timp și creștere.

Conceptul de „a ajunge să-L cunoști” pe Dumnezeu este exprimat în greacă la timpul perfect, ceea ce indică o stare prezentă care rezultă dintr-o experiență trecută împlinită. De fiecare dată când Ioan folosește acest timp verbal, sensul corect este acela de *a ajuns să-L cunoască*. În această a doua referire la *copilași*, se sugerează că este vorba despre un progres real, dincolo de etapa copilăriei spirituale.

2:14. Când li se adresează ca **părinți**, Ioan nu le spune mai mult decât le-a spus deja. Până la urmă, ce progres ar putea exista dincolo de cunoașterea **Celui ce este de la început**? Cunoașterea lor despre Dumnezeu este pe deplin suficientă. Fără îndoială, revizioniștii nu erau de aceeași părere.

Ca **tineri** în care **Cuvântul lui Dumnezeu rămâne**, cititorii lui Ioan sunt pregătiți pentru luptă, pentru că rugăciunile lor sunt ascultate (vezi 3:22; 5:14–15).

C. Recunoașterea adversarilor spirituali (2:15-27)

1. Împotrivirea față de lume (2:15-17)

2:15. Lumea — un sistem moral și spiritual menit să îndepărteze omenirea de Dumnezeul cel viu — este profund seducătoare (vezi v. 16) și niciun creștin, oricât de matur ar fi, nu este pe deplin imun la atracțiile ei.

Dacă un credincios iubește **lumea** sau **lucrurile din lume**, dragostea Tatălui *nu* este în el. Ioan nu spune că Dumnezeu nu-i iubește pe cei care iubesc lumea, ci că dragostea lui Dumnezeu nu lucrează **în** ei și nici prin ei. Este imposibil să iubești, în același timp, și lumea, și pe Dumnezeu.

2:16. Tot ce este în lume poate fi rezumat în trei categorii, pe care apostolul le enumeră aici. Împreună, ele cuprind întreaga gamă a atracțiilor oferite de acest sistem fără Dumnezeu.

Prima este **pofta firii pământești** – adică orice activitate fizică nelegitimă care atrage inima păcătoasă a omului. Aceasta se referă

la tot ceea ce firea pământească râvnește, cum ar fi plăcerea sexuală interzisă sau dependența de droguri.

A doua categorie este **pofta ochilor** – tot ceea ce este atrăgător din punct de vedere vizual, dar nu este corect de dorit sau de posedat. Obiectul aflat înaintea *ochilor* poate fi o persoană sau un lucru, însă dorința de a-l avea este ceea ce, în alte pasaje, este numit *lăcomie*.

Lăudăroșenia vieții înseamnă „exhibiția deșartă a vieții pământești”. Cuvântul grecesc tradus prin „lăudăroșenie” este *alazoneia*, care desemnează aroganța, mândria sau înfumurarea legată de sine, de bunuri sau realizări personale.

Este probabil ca revizionistii să fi susținut că un creștin poate participa liber la activitățile **lumii**. Poate că argumentau că, din moment ce Dumnezeu este Creatorul, omul nu face altceva decât să folosească ceea ce a făcut El. Însă, deși lumea fizică este „de la Dumnezeu”, pentru că El a creat-o, *lumea* ca sistem moral **nu este** de la El. *Tot ce este în lume* poartă amprenta răului (cf. 1:5).

2:17. Lumea este, de asemenea, trecătoare: **lumea și pofta ei trec**. Când *lumea* va înceta să mai existe ca sistem moral și spiritual opus lui Dumnezeu, toate plăcerile ei nelegitime vor dispărea odată cu ea. **Poftele ei** — adică satisfacțiile păcătoase pe care le oferă lumea — sunt la fel de efemere ca sistemul din care fac parte.

Prin contrast, **cine face voia lui Dumnezeu rămâne în veac**. Există o permanență eternă atât în caracterul, cât și în trăirea unei astfel de persoane. Deoarece ideea de „viață care rămâne” a fost deja menționată (v. 6) și este un motiv central în epistolă (vezi comentariul la v. 28), cel mai probabil se face referire la acel *tip* de viață. Cine *face voia lui Dumnezeu* este strâns legat de asemănarea cu Hristos pe care a dobândit-o. Iar această asemănare cu Hristos este ceea ce poate aduce îndrăzneală la Scaunul de judecată al lui Hristos (4:17; cf. 1 Corinteni 3:11–15; 2 Corinteni 5:10).

2. A te împotrivi anticriștilor (2:18–27)

2:18. Nu doar că „lumea trece”, ci și că apostolul și cititorii săi trăiesc în **ceasul de pe urmă**. Deși *ceasul* poate desemna o parte din zi (cf. Ioan 1:39; 4:6; 11:9), el este folosit adesea pentru a face referire la o perioadă de durată nedeterminată (cf. Ioan 2:4; 4:21, 23; 5:25, 28; 16:25 ș.a.). Aici, *ceasul cel de pe urmă* desemnează

perioada în care istoria omenirii își atinge apogeul, odată cu apariția — și apoi înfrângerea — marii înșelăciuni finale a lui Satana. Mulți interpreți înțeleg termenul **anticrist** ca o referire la „omul fărădelegii”, care se va proclama pe sine ca fiind Dumnezeu în templul iudaic (2 Tesaloniceni 2:3–4) și va stăpâni lumea (Apocalipsa 13:5–8). Însă **mulții anticriști** menționați în acest verset sunt, în esență, aceiași cu „mulții proroci mincinoși” din 1 Ioan 4:1. Acești proroci ai rătăcirii sunt precursori ai celui din urmă și mai mare amăgitor omenesc: *Anticristul*.

2:19. Acești „mulți anticriști” fuseseră parte din aceeași părtășie căreia îi aparțineau chiar apostolii. Cuvântul **noi**, folosit de cinci ori în acest verset, contrastează clar cu „voi” din versetul următor — care, în greacă, este accentuat în mod special. Aici apare pentru prima dată contrastul „noi” – „voi” – „ei” (cf. 4:4–6).

Anticriștii *nu* părăsiseră pur și simplu biserica sau bisericile cărora le scrie Ioan, căci dacă s-ar fi îndepărtat complet, n-ar mai fi fost un pericol real. Dimpotrivă, apostolul este îngrijorat de faptul că cititorii săi încă sunt expuși influenței acestor persoane. Faptul că *s-au despărțit de biserică* arată că, de fapt, nu i-au „aparținut” niciodată cu adevărat.

2:20. Termenul **ungere** se referă la Duhul Sfânt, și cel mai probabil nu la Cuvântul lui Dumnezeu sau la Evanghelie. În Noul Testament, Cuvântul lui Dumnezeu nu este niciodată asociat direct cu ideea de ungere; în schimb, ungerea este întotdeauna pusă în legătură cu Duhul Sfânt.

Cei cărora le este adresată epistola erau creștini maturi din punct de vedere spiritual — **știți orice lucru** (vezi 2:13–14) —, posibil chiar liderii spirituali ai bisericilor cărora le scrie Ioan. Dacă este așa, atunci citirea cu voce tare a scrisorii în cadrul adunărilor întărea autoritatea spirituală acestor conducători. Din această perspectivă, tocmai pentru că ei cunosc toate lucrurile esențiale, credincioșii nu aveau nevoie să primească învățătură de la revizionști. Acești lideri erau deja pe deplin în stare să transmită întregul adevăr al credinței creștine.

2:21. Ioan **nu le scrie** pentru că n-ar cunoaște adevărul, ci dimpotrivă — le scrie tocmai pentru că **cunosc adevărul**. Este clar că scopul lui Ioan nu este *să testeze* mântuirea cititorilor.

În lumina versetelor 12–14, o astfel de interpretare ar arăta o lipsă de atenție față de afirmațiile clare ale epistolei.

Pe lângă faptul că știu *adevărul*, cititorii lui Ioan știu și că **nicio minciună nu vine din adevăr**. Ioan n-ar fi acceptat niciodată ideea ca un creștin să laude o eroare ca fiind „profundă” sau „demnă de luat în seamă”, oricât de departe ar fi ea de **adevăr**.

2:22. Minciuna pe care o are în vedere Ioan aici este, în mod special, negarea faptului că **Isus este Hristosul**. Pentru Ioan, a crede că **Isus este Hristosul** înseamnă a avea o credință *mântuitoare* (vezi comentariul la 5:1; cf. Ioan 20:30–31). Cel care **neagă** acest adevăr este un **mincinos** care subminează însăși temelia pe care poate fi primită mântuirea.

A crede că *Isus este Hristosul* înseamnă a crede că El este Cel care garantează viața veșnică tuturor celor ce cred în El.

Minciuna la care face referire Ioan implică, de fapt, negarea faptului că cititorii au viață veșnică (vezi v. 25). Dacă **Isus** nu este Hristosul, atunci siguranța că ei posedă acea viață prin credință în El nu este decât o iluzie. Iar dacă această siguranță se destramă, se destramă și părtășia lor cu Dumnezeu. A nega că credința în Hristos este singura cale spre viața veșnică înseamnă, în esență, a-L nega și pe **Tatăl**.

2:23. Isus L-a revelat pe Tatăl într-un mod atât de deplin, încât atât cuvintele Sale, cât și faptele Sale erau, de fapt, ale Tatălui (cf. Ioan 14:10–11). A-L nega pe **Fiul** înseamnă, inevitabil, a-L nega și pe **Tatăl** (cf. v. 22).

În lumina celor scrise în 2 Ioan 9 (vezi comentariul de acolo), afirmația că cine îl tăgăduiește pe **Fiul n-are pe Tatăl** arată că nici **Fiul**, nici **Tatăl** nu se află în vreo legătură cu lucrarea prorocilor mincinoși.

2:24. Cititorii pot birui în fața agenților celui rău — anticriștii — dacă rămân în Cuvântul lui Dumnezeu pe care l-au auzit încă **de la început**. Iar ca urmare, ei **vor rămâne în Fiul și în Tatăl**. Așa cum s-a văzut deja (vv. 5–6, 14), „*viața de rămânere*” este viața ucenicului care păzește poruncile Domnului și care este caracterizată de dragostea față de frați.

2:25. Anticriștii neagă că „Isus este Hristosul” (v. 22). Însă doar *crezând* că Isus este Hristosul se poate primi viața veșnică (vezi 5:1; Ioan 20:30–31). Dumnezeu promite **viața veșnică** tuturor celor care

cred că Isus este Hristosul. Pronumele **El** din acest verset s-ar putea referi atât la Dumnezeu, cât și la Hristos Însuși.

2:26. Revizioniștii veneau cu o învățătură despre mântuire diferită de cea pe care cititorii o **auziseră de la început** (v. 24). Ei negau că Isus este Hristosul (v. 22) și, se pare, respingeau și faptul că viața veșnică este disponibilă doar prin El (în lumina versetului 25). Este posibil chiar să fi pretins că au o relație specială cu „Tatăl” — o afirmație pe care Ioan o respinge categoric (vv. 22–23).

2:27. Acest verset marchează punctul culminant al secțiunii despre scopul epistolei. Credincioșii sunt deja echipați cu adevărul și nu trebuie decât să rămână ancorați în ceea ce știu pentru a se bucura de toate binecuvântările „*vieții de rămânere*”.

Ungerea pe care [ei] au primit-o de la El indică faptul că sunt „unși” prin Duhul venit de la Isus, „Cel Uns” (cf. v. 20). Această *ungere* îi învață să respingă minciuna revizioniștilor despre „Cel Uns”.

Datorită acestei lucrări a Duhului, **n-aveau trebuință să le învețe ceva** — acesta este un semn al maturității (vezi Evrei 5:12).” Această maturitate a fost deja sugerată în alte pasaje din această secțiune (cf. 1 Ioan 2:13b–14, 20).

Cele două afirmații paralele — **vă învață toate lucrurile și după cum v-a învățat** — arată că lucrarea de învățare a Duhului este întotdeauna coerentă cu ceea ce El a transmis *deja*. Orice „revizuire” propusă de anticriști putea fi respinsă ca nevenind de la Duhul Sfânt, dacă contrazicea ceea ce Duhul învățase deja.

IV. Corpul epistolei: Viața care aduce îndrăzneală înaintea scaunului de judecată al lui Hristos (2:28–4:19)

Versetul tematic: Rămâi în El ca să ai încredere (2:28)

2:28. Acest verset introduce afirmația tematică a secțiunii care urmează (2:29–4:19). Pe măsură ce cititorii permit adevărului să „rămână” în ei, vor putea și ei să „rămână” în Fiul și în Tatăl (cf. 2:24–27).

Ioan vorbește despre venirea lui Isus Hristos și despre nevoia de a fi pregătiți să ne înfățișăm înaintea Lui cu **îndrăzneală**, nu cu **rușine**. Deși cititorii sunt, în mod clar, mântuiți (cf. comentariul la

vv. 12–14), este totuși posibil să simtă rușine în prezența lui Hristos — mai ales la scaunul Său de judecată.

Chiar dacă mântuirea este un dar gratuit, care nu poate fi pierdut, fiecare credincios va da socoteală înaintea lui Hristos pentru felul în care și-a trăit viața (cf. Romani 14:10–12; 1 Corinteni 3:11–15), „fie bine, fie rău” (2 Corinteni 5:10).

În loc de rușine, autorul le sugerează cititorilor că pot avea **îndrăzneală la venirea Lui**. Întregul corp al epistolei explică modul în care se poate dobândi această *îndrăzneală*.

Recunoscând copiii lui Dumnezeu (2:29–3:10a)

2:29. Este posibil ca revizionistii să fi susținut că natura lui Dumnezeu cuprinde atât lumina, *cât* și întunericul (cf. 1:5). Din această perspectivă, Dumnezeu — prin însăși natura Sa — ar avea experiență atât cu binele, cât și cu răul. O concluzie firească a unei asemenea concepții ar fi că și copiii Lui pot trăi în același fel. În contrast cu această idee, Ioan afirmă că, deoarece Dumnezeu **este neprihănit, oricine trăiește în neprihănire este născut din El**. Acesta este primul loc din epistolă unde se menționează nașterea din nou. O persoană născută din nou poate fi recunoscută ca atare dacă trăiește o viață caracterizată de *neprihănirea* creștină.

„Poruncile” lui Hristos (cf. pluralul din 3:22) pot fi rezumate într-una singură: „Și porunca Lui este să credem în Numele Fiului Său Isus Hristos și să ne iubim unii pe alții, cum ne-a poruncit El.” (3:23). Adevărata *neprihănire* nu este posibilă în afara credinței în Hristos și a dragostei față de ceilalți credincioși.

Ioan nu vorbește aici despre modul în care cineva poate determina dacă o persoană s-a născut din nou. El se concentrează clar asupra recunoașterii faptului că Dumnezeu este neprihănit: dacă *acest* lucru este adevărat, atunci este rezonabil să tragem concluzia că cel care trăiește în *neprihănire reflectă*, de fapt, natura Lui și poate fi recunoscut pe drept cuvânt ca fiind *născut din El*.

3:1. Menționarea nașterii din nou (2:29) îl conduce pe Ioan la o exclamație plină de uimire. Cuvântul grecesc tradus prin **ce** (*potapos*) exprimă uneori o intensificare — în sensul „*cât de mare*” sau „*cât de minunată*”. Cât de minunată este, într-adevăr, dragostea **Tatălui**, care i-a făcut pe credincioși **copiii** Săi.”

Vizibilitatea *dragostei* lui Dumnezeu în Biserică este o temă centrală în 2:29–4:19. Este evident că trebuie să existe ceva *vizibil*, ceva care poate fi văzut. Așa cum a arătat versetul 29, trăirea *neprihănirii* creștine face ca fiul lui Dumnezeu să fie *vizibil*. Când vedem un copil al lui Dumnezeu trăind în neprihănire, aceasta face vizibilă *dragostea* lui Dumnezeu față de el.

Această percepere a copilului lui Dumnezeu nu este la îndemâna **lumii**, care este la fel de ignorantă față de credincioși cum a fost și față de **El**, Domnul Isus. De aceea, îndemnul „**Priviți!**”, adresat aici de apostol, este o experiență accesibilă doar celor credincioși.

3:2. Cuvântul **Praiubiților** reia ideea din versetul anterior: creștinii sunt obiectul dragostei Tatălui, care îi consideră **copiii** Săi. Acesta este un adevăr prezent, **acum** (afirmat cu accent). Totuși, deși acest adevăr fundamental este valabil chiar *acum*, **nu s-a arătat încă** ce vom fi atunci când vom fi transformați după chipul Mântuitorului.

Cuvântul care este tradus de două ori prin **s-a arătat** și **se va arăta**, respectiv, este același care apare și în 2:28 pentru „se va arăta” (*phanerōthē*). Când Hristos „Se va arăta”, se va arăta și ceea ce vor fi credincioșii. Și pentru că **vom fi asemenea Lui** atunci, credincioșii nu vor să fie găsiți „depărtați de El, rușinați” acum (cf. 4:17–19).

Motivul pentru care *vom fi asemenea Lui* la venirea Sa este acela că **Îl vom vedea așa cum este El**. Privirea spre Isus în slava Sa va fi, în sine, o experiență transformatoare pentru fiecare copil al lui Dumnezeu. Aceasta este în deplin acord cu învățătura apostolului Pavel, care afirmă că, încă de pe acum, transformarea spirituală are loc atunci când contemplăm slava Sa în Scripturi (2 Corinteni 3:18). Creștinii trăiesc cu o speranță minunată cu privire la viitor — vederea glorioasă spre Mântuitorul lor — iar această speranță ar trebui să-i motiveze spre o viață tot mai asemănătoare cu a lui Hristos. Ea ar trebui să-i îndemne să „rămână în El” (2:28).

3:3. Minunatul adevăr că, într-o zi, credincioșii vor fi pe deplin asemenea Domnului lor Isus — atât în ce privește trupul, cât și duhul — este o **nădejde** care îl **curăță** pe cel credincios.

Cel născut din nou nu păcătuiește *în mod absolut*, pentru că în el se află sămânța fără păcat a naturii lui Dumnezeu și, prin urmare, *nu poate* păcătui (vezi v. 9). În adâncul ființei sale răscumpărate,

credinciosul este la fel de *curat* precum Mântuitorul său. Această curăție va fi pe deplin vizibilă la arătarea Domnului (v. 2), dar ea îi aparține deja acum, în lăuntrul său.

Astfel, expresia **oricine are nădejdea aceasta în El** înseamnă același lucru cu ceea ce Ioan exprimă în alte locuri prin „cel ce crede în El” sau „în Numele Lui”. Atunci când o persoană crede în Hristos, Dumnezeu îi atribuie neprihănire și o curățește în omul lăuntric, prin credința care se reflectă și în viață.

3:4. Păcatul este opusul curăției care Îi aparține lui Hristos și tuturor celor care au nădejdea de a fi asemenea Lui. Termenul grecesc *anomia*, tradus în Cornilescu (RMNN) prin **fărădelege**, poate fi înțeles și ca „nelegiuire” sau „răutate”. A comite păcat nu reflectă și nici nu exprimă în vreun fel curăția despre care a vorbit Ioan în versetul 3.

3:5. Pentru cei care au fost curățiți lăuntric prin nașterea din nou (cf. v. 3), păcatul nu este doar nepotrivit prin faptul că este rău în sine (v. 4), ci și pentru că el contrastează profund cu persoana și lucrarea lui Hristos. Deși orice creștin păcătuiește (1:8), păcatul nu își are locul firesc în viața unui creștin (cf. Romani 6:1–4). El nu trebuie tolerat, cu atât mai puțin aprobat sub vreo formă (cf. 1 Ioan 2:1).

Scopul primei venitii a lui Isus a fost să **ia păcatele** noastre. Prin moartea Sa jertfitoare, păcatul lumii va fi, în cele din urmă, eliminat din experiența umană. În Împărăția veșnică a lui Dumnezeu — după rebeliunea finală din timpul mileniului (Apocalipsa 20:7–10) — nimeni nu va mai păcătui vreodată. Afirmările din versetul 2 au anticipat deja acest punct culminant.

Respingerea păcatului, așadar, trebuie să se bazeze nu doar pe natura lui nelegiuită, ci și pe înțelegerea faptului că scopul Mântuitorului este de a-l elimina complet din viața credincioșilor. Curăția Sa personală (v. 3) oferă un îndemn puternic de a respinge păcatul în toate formele lui. Căci El este pe deplin lipsit de păcat: **în El nu este păcat**. Lucrarea jertfitoare a lui Hristos, împreună cu sfințenia Lui desăvârșită, face ca păcatul să fie cu totul nepotrivit pentru cel credincios.

3:6. Pentru că în Hristos nu este păcat, credinciosul care **rămâne în El nu păcătuiește** (cf. 2:28). De-a lungul timpului, atât aici cât și în versetul 9, s-au făcut multe încercări de a atenua afirmația

apostolului. O interpretare răspândită este că timpul prezent (*nu păcătuiește*) ar trebui înțeles ca „nu continuă să păcătuiască”. O altă interpretare sugerează că Ioan ar descrie un ideal spiritual, care nu poate fi atins pe deplin în viața prezentă.

Însă aceste abordări intră în conflict cu afirmația clară din versetul 5: „în El nu este păcat”. Prin urmare, cel care *rămâne în Cel lipsit de păcat* nu poate fi considerat „parțial păcătos”. Dacă în Hristos nu este deloc păcat, atunci nici măcar cel mai mic păcat nu poate face parte dintr-o viață care se pretinde a fi trăită *în El*. Neînțelegerea acestei legături logice dintre versetele 5 și 6 a condus adesea la interpretări greșite — iar acest lucru afectează și înțelegerea versetului 9.

1 Ioan 1:8 arată clar că niciun creștin nu poate pretinde că este complet lipsit de păcat din punct de vedere experiențial în această viață. Cu toate acestea, în același timp, experiența „rămânerii în El” este o experiență fără păcat. Un domeniu al ascultării nu este „contaminat” de prezența păcatului în alte domenii. Dacă o persoană ascultă de porunca de a-și iubi fratele, acea ascultare nu este pătată înaintea lui Dumnezeu de alte slăbiciuni din viața sa cum ar fi lipsa de veghere în rugăciune (cf. Efeseni 6:18).

Atunci când un credincios umblă în părtășie cu Dumnezeu, El este capabil să vadă dincolo de toate eșecurile și păcatele celui om și să recunoască ascultarea autentică care este cu adevărat prezentă. În 1:7, Ioan explică faptul că, chiar și în timp ce umblăm în lumină, suntem curățiți neîncetat prin sângele lui Hristos. Pe măsură ce credinciosul umblă în lumină și face ceea ce Dumnezeu poruncește, El îl vede ca pe o persoană deplin curată, fără nicio vină de nelegiuire.

Astfel, atunci când un credincios *rămâne* în El, ceea ce Dumnezeu ia în seamă și recunoaște este *ascultarea* sinceră. Păcatul care încă persistă nu provine *deloc* din viața trăită în Hristos, iar acel păcat este curățit, așa cum spune 1:7. Prin urmare, experiența „rămânerii” este echivalentă cu o viață de ascultare.

Pentru că păcatul nu face parte din viața trăită în părtășie cu Hristos, rezultă că **oricine păcătuiește nu L-a văzut, nici nu L-a cunoscut**.

Este o greșală să interpretăm timpul prezent al verbului *a păcătui* ca și cum s-ar referi doar la „păcătuirea continuă” (vezi v.

9). Logica apostolului Ioan este clară: el stabilește o opoziție categorică între păcat și Hristos, între păcat și rămânerea în El. Orice tentativă de a justifica „un pic de păcat” sau „păcatul ocazional” în cadrul acestor afirmații slăbește contrastul radical pe care Ioan îl trasează. Deși este adevărat că și credincioșii păcătuiesc (1:8), scopul lui Ioan este de a stigmatiza orice păcat — nu doar ca o ruptură de la rămânerea în Hristos, ci și ca o expresie a orbirii spirituale față de Dumnezeu.

Orice păcat este, într-un fel, înșelător (Evrei 3:13) și izvorăște dintr-o inimă întunecată față de Dumnezeu. A nu recunoaște că afirmația lui Ioan se aplică *fiecărui* păcat în parte înseamnă a rata complet sensul argumentului său. Dacă revizionisții încercau să raționalizeze păcatul, se aflau în eroare. Oamenii păcătuiesc pentru că, într-un fel sau altul, sunt orbi spiritual și nu Îl cunosc pe adevăratul Dumnezeu.

3:7. Simplitatea minții și a duhului este adesea cea mai bună apărare a creștinului împotriva ereziilor care pretind a oferi o cunoaștere mai „profundă”. Este limpede că, în pasajul anterior — mai ales în versetele 4 până la 6 —, Ioan se referă la revizionisți. Cititorii nu trebuie să se lase **înșelați** de acești anticriști. Probabil că unii credincioși credeau că pot trăi în păcat și totuși să pretindă că sunt în părtășie cu Dumnezeu.

Pentru a nu fi înșelați, cititorii trebuie să țină cont de adevărul simplu: **Cine trăiește în neprihănire este neprihănit, cum El Însuși este neprihănit.**

Ideea lui Ioan este clară: *neprihănirea* — nu păcatul — este dovada unei poziții interioare reale de dreptate înaintea lui Dumnezeu (vezi 2:29).

Numai *neprihănirea* izvorăște din natura lăuntrică a cuiva care este deja *neprihănit*, la fel cum Dumnezeu este *neprihănit*, căci „Dumnezeu e lumină și în El nu este întuneric” (1:5). Atunci când un credincios păcătuiește, acel păcat nu este o manifestare a dreptății divine.

3:8. Dacă cei credincioși sunt neprihăniți, iar păcatul nu provine din această neprihănire, atunci păcatul pe care îl comit, inevitabil, toți credincioșii (1:8) își are originea în **diavol**; adică, vine de la el. Cei care înțeleg această afirmație ca și cum ar însemna că un creștin mărturisitor nu este cu adevărat mântuit nu au înțeles logica lui Ioan,

întrucât chiar apostolul afirmă că și credincioșii păcătuiesc (vezi 1 Ioan 1:7-10). Dacă cineva care **păcătuiește** nu ar fi mântuit, atunci *nimeni* nu ar putea fi!

Ioan spune că **diavolul păcătuiește de la început**; adică, el este sursa oricărui păcat, iar acest traseu al răzvrătirii continuă neîncetat încă din momentul în care păcatul a fost introdus în lume (*de la început*). (Prin „început” nu se face referire la veșnicie — deoarece diavolul este o creatură, nu un ființă eternă —, ci la începutul creației, când Satana a adus păcatul în lume; vezi Isaia 14:12-15 și Ezechiel 28:11-15). A fi *de la diavolul* înseamnă a lucra ceea ce lucrează el, „a împlini lucrarea diavolului” (cf. Matei 16:23).

Mai mult decât atât, a persevera în păcat înseamnă a contribui la exact acele lucrări pe care Fiul lui Dumnezeu a venit să le distrugă, căci **Fiul lui Dumnezeu S-a arătat ca să nimicească lucrările diavolului**. (cf. v. 5: „S-a arătat ca să ia păcatele noastre”).

3:9. Oricine este **născut din Dumnezeu** are sămânța lui Dumnezeu în el și, prin urmare, nu este capabilă să păcătuiască (nu poate păcătui), — fiindcă este născut din Dumnezeu.

Firește, mulți s-au întrebat cum poate fi împăcată această afirmație cu realitatea de zi cu zi, dat fiind că și creștinii păcătuiesc, așa cum recunoaște chiar apostolul Ioan (1:8). Însă răspunsul este clar și se află chiar în scrierile lui. În 1:8, Ioan avertizează: „Dacă *zicem* că n-avem păcat, ne înșelăm singuri”. Iar în 3:9 spune: „*Oricine este născut din Dumnezeu nu păcătuiește*”. Cu alte cuvinte, ca ființe întregi, credincioșii încă păcătuiesc și nu pot susține că sunt complet lipsiți de păcat; însă omul dinăuntru, partea regenerată, născută din Dumnezeu, nu păcătuiește.

Atunci când își descrie propria luptă cu păcatul, apostolul Pavel vorbește despre două impulsuri distincte care acționează în viața unui credincios. Astfel, el spune: „Fiindcă după *omul dinăuntru* îmi place Legea lui Dumnezeu, dar văd în mădularele mele o altă lege, care se luptă împotriva legii primite de mintea mea și mă ține rob legii păcatului, care este în mădularele mele.” (Romani 7:22-23). Mai înainte, el concluzionase: „Și dacă fac ce nu vreau să fac, *nu mai sunt eu cel ce face lucrul acesta*, ci păcatul care locuiește în mine” (v. 20, sublinierea adăugată). Concluzia lui este limpede: „Astfel dar, cu mintea, eu slujesc Legii lui Dumnezeu; dar cu firea pământească, slujesc legii păcatului” (v. 25).

În esența cea mai profundă a ființei sale — în *omul dinăuntru* — credinciosul nu păcătuiește și nici nu poate păcătui. Omul lăuntric, „eul regenerat”, este complet străin la păcat și complet supus voii lui Dumnezeu. Dacă păcatul apare în viața cuiva, el nu vine din omul dinăuntru.

Păcatul este prezent în viața creștinului, însă el nu își are originea în omul său lăuntric, născut din nou, acolo unde Hristos locuiește în sfințenie desăvârșită. Pentru că Hristos *este* viața veșnică (1 Ioan 5:20), cel care are această viață *nu poate păcătui* în ceea ce privește omul său interior, *deoarece este născut din Dumnezeu*. Sămânța divină (*sperma*) a acelei vieți *rămâne* (*menō* — „rămâne”, „locuiește”, „dăinuie”) în *cel* născut din nou, iar aceasta face imposibil păcatul în ceea ce privește omul său lăuntric, născut din Dumnezeu.

Această înțelegere a versetului 3:9 decurge firesc din contextul 2:29–3:8. Stilul apostolului Ioan este marcat de contraste absolute. Cele mai vizibile sunt opozițiile lumină/întuneric și moarte/viață. Însă, în această secțiune, se adaugă și opoziția păcat/neprihănire, care are un rol central.

Timp de mai multe decenii, s-a răspândit ideea că explicația acestui verset ar sta în timpul prezent al verbului *a păcătui*. Conform acestei interpretări, versetul ar suna astfel: „Oricine este născut din Dumnezeu *nu continuă să păcătuiască*, pentru că sămânța lui Dumnezeu rămâne în el; și nu poate *continua să păcătuiască*, fiindcă este născut din Dumnezeu.” Din această perspectivă, cel născut din nou nu poate trăi într-o stare constantă de păcat.

Totuși, această interpretare lasă mai multe întrebări deschise decât oferă soluții. Nu *continuă*, oare, toți creștinii să *păcătuiască* într-un fel sau altul până la finalul vieții lor? Și nu păcătuiesc, de fapt, toți credincioșii *în fiecare zi*? Cum ar putea cineva afirma cu sinceritate că *nu* mai păcătuiește deloc? Există vreo persoană născută din nou care să ajungă la o stare în care nu mai există deloc păcat în viața ei? O astfel de interpretare nu rezolvă problema de fond.

Persoana regenerată, născută din Dumnezeu, nu se poate manifesta decât prin neprihănire (cf. 2:29) și nu se poate manifesta niciodată prin păcat, pentru că *nu poate păcătui*.

3:10a. Traducerea Cornilescu (RMNN), înțelege această afirmație ca fiind legată de ceea ce urmează (acest lucru se vede prin folosirea celor două puncte în text). Totuși, este mai potrivit să considerăm că a doua jumătate a versetului marchează începutul unei noi idei.

În acest context, expresia **Prin aceasta** se referă la ceea ce s-a spus înainte, nu la ceea ce urmează. Folosirea expresiei **se cunosc** din versetul 10a leagă această afirmație de ceea ce a fost spus deja în 2:29–3:9. **Copiii lui Dumnezeu se cunosc** prin faptul că trăiesc în neprihănire. Aceasta nu trebuie înțeleasă ca o probă a mântuirii. Singura probă a mântuirii, după Ioan, este credința (vezi 5:1 și 5:9-13). Este vorba, mai degrabă, de o simplă constatare a *modului în care* se fac vizibili copiii lui Dumnezeu.

Cei care văd 1 Ioan ca pe un manual menit să stabilească cine este mântuit și cine nu, fac o interpretare profund greșită a acestei epistole. Ioan dezvoltă aici tema afirmată în 2:28: siguranța și îndrăzneala înaintea Domnului aparțin celor care rămân în El. Prin rămânerea în El, credincioșii pot — și chiar o fac — să se manifeste ca fii ai lui Dumnezeu. Însă cei care nu rămân în El nu se manifestă în acest fel. Realitatea omului lor lăuntric, regenerat, rămâne ascunsă.

Același principiu se aplică și **copiilor diavolului**. Nu există motive întemeiate să înțelegem această expresie ca o referire generală la toți cei nemântuiți (vezi v. 8). Termenul *copiii diavolului* are un caracter descriptiv. În lumina celor scrise în 2 Ioan 9 (vezi acolo explicațiile), un creștin care s-a abătut de la învățătura sănătoasă cu privire la persoana și lucrarea lui Isus Hristos și care se împotrivește cu înverșunare adevărului ar putea fi descris în acest mod. Acest lucru nu este mai surprinzător decât faptul că Isus Însuși l-a numit pe propriul Său ucenic, Petru, „Satana” (Matei 16:23). Un „copil al diavolului” este oricine împlinește lucrarea diavolului, împotrivindu-se adevărului.

Cum să recunoaștem dragostea creștină (3:10b-23)

1. Ce nu înseamnă dragostea (3:10b-15)

3:10b. Ioan arată aici că ceea ce este valabil pentru **oricine nu trăiește în neprihănire** se aplică și celui care **nu iubește pe fratele său**. În ambele cazuri, acea persoană **nu este de la Dumnezeu**, adică Dumnezeu nu este sursa comportamentului său.

Așa cum am văzut și la expresia *este de la diavolul* din versetul 8, este greșit să interpretăm **nu este de la Dumnezeu** (*ek tou theou*) ca și cum ar însemna automat „nu este născut din Dumnezeu”. Traducerea NVI care spune „cine nu trăiește în neprihănire nu este copilul lui Dumnezeu” nu redă corect sensul textului, fiind o parafrază care duce la o interpretare eronată. Textul nu afirmă că acea persoană nu este copilul lui Dumnezeu. Cum ar putea spune asta? Pentru a urî *un frate* trebuie, mai întâi, *să fii* tu însuși copil al lui Dumnezeu. O persoană nemântuită nici nu are un *frate credincios* pe care să-l poată urî (cf. 2:9).

În plus, Ioan trece de la un adevăr general la unul mai specific. Expresia *oricine nu trăiește în neprihănire* se poate referi, în sens larg, la orice persoană — fie mântuită, fie nemântuită — care nu duce o viață neprihănită. Însă, atunci când spune *cine nu iubește pe fratele său*, Ioan introduce un aspect concret al neprihănirii care poate fi trăit sau neglijat doar de către cineva care este deja credincios.

3:11. A nu-ți iubi fratele înseamnă, pur și simplu, a încălca porunca Mântuitorului: *Să vă iubiți unii pe alții* (Ioan 13:34). Această poruncă a fost rostită de Isus abia după ce Iuda a ieșit din odaia de sus (Ioan 13:30), ceea ce arată că ea nu i se aplica lui Iuda, deoarece el nu era un copil al lui Dumnezeu.

Prin urmare, tema acestei secțiuni a epistolei (3:10a-23) are în vedere o poruncă adresată în mod exclusiv celor credincioși și care poate fi împlinită — sau călcată — doar de cineva care s-a născut din nou. Această **vestire** despre dragoste le-a fost transmisă credincioșilor **încă de la începutul** umblării lor cu Hristos. (cf. 1 Ioan 2:7).

3:12. Exemplul clasic al urii dintre frați este cazul lui **Cain** și Abel (Geneza 4:1-15). *Cain* era de la cel rău, în sensul că fapta lui a avut ca sursă o influență satanică, nu pe Dumnezeu (cf. 1 Ioan 3:8, 10b). După cum a spus Domnul Isus, Satana „el de la început a fost

ucigaș” (Ioan 8:44). Dacă Cain a fost sau nu regenerat, Scriptura nu oferă suficiente informații pentru a da un răspuns clar. Însă Ioan folosește relația fizică dintre Cain și Abel ca o ilustrație a relației spirituale dintre frații în credință. După cum un frate poate ajunge să-și ucidă propriul frate biologic, la fel, din nefericire, este posibil ca un creștin să comită o asemenea faptă gravă împotriva unui alt credincios. O crimă atât de odioasă precum *omuciderea* nu este prezentată în Noul Testament ca fiind imposibil de comis de către un creștin (cf. 1 Petru 4:15). Dacă un creștin ar ajunge să fie vinovat de omucidere, în spatele unei asemenea fapte s-ar afla, fără îndoială, influența celui *rău*.

Următoarele cuvinte ale apostolului sunt grăitoare: **Și pentru ce l-a ucis? Pentru că faptele lui erau rele, iar ale fratelui său erau neprihănite.** Astfel, o invidie de natură spirituală a dus la prima crimă din istoria omenirii. Ori de câte ori creștinii simt vinovăție din pricina unui comportament contrar voii lui Dumnezeu, sunt vulnerabili la sentimente de ură față de cei despre care știu că se bucură de aprobarea lui Dumnezeu.

3:13. Mulți înțeleg versetul 13 ca o explicație a celor din versetele 11 și 12, considerându-l pe Cain drept un exemplu a ceea ce poate fi așteptat din partea lumii, dar nu ca pe ceva posibil din partea unui frate creștin. Cu toate acestea, contextul mai larg arată clar că intenția lui Ioan este să contrasteze dragostea frățească cu ura lumii, demonstrând că, uneori, chiar și frații pot ajunge să se comporte asemenea lumii.

Desigur, ura dintre frați este complet incompatibilă cu porunca lui Isus de a „vă iubi unii pe alții” și, prin urmare, nu ar trebui să existe în viața credincioșilor. Însă, același lucru nu se poate spune despre **lume**. Ura lumii față de cei credincioși este o realitate inevitabilă, așa cum a învățat Isus (Ioan 15:18-19). Dacă ura venită din partea unui frate creștin ar trebui să ne **mire** și să ne îngrijoreze, ura lumii nu ar trebui să ne ia prin surprindere, ci să fie considerată ceva de așteptat.

3:14. Pronumele accentuat **noi** se referă, fără îndoială, la apostoli. În opoziție cu „lumea”, apostolii își iubesc frații în credință.

De fapt, Ioan declară: **Noi [apostolii] știm că am trecut din moarte la viață, pentru că iubim pe frați.** Aceasta este mai mult decât o simplă mărturisire că îi *iubesc* pe ceilalți credincioși; este o

constatare legată de calitatea propriei lor experiențe spirituale. Apostolii înțeleg că trăirea lor în *dragoste* este, de fapt, o dovadă a vieții, nu a *morții*.

Expresia *am trecut din moarte la viață* nu înseamnă că apostolii erau siguri de mântuirea lor veșnică *pentru că își iubesc frații*. Nu există niciun motiv să credem că acest lucru ar fi valabil — nici pentru ei, nici pentru alți creștini. Siguranța mântuirii se bazează pe mărturisirea lui Dumnezeu (vezi 1 Ioan 5:9-13). În schimb, folosind în mod firesc expresia *știm*, Ioan afirmă că el și ceilalți apostoli *experimentează* trecerea *de la moarte la viață* prin dragostea pe care o arată fraților lor în credință.

Ideea implicită este că trecerea *din moarte la viață*, care are loc în clipa mântuirii (Ioan 5:24), poate fi cunoscută și experimentată personal prin trăirea *dragostei* creștine.

În schimb, **cine nu iubeste pe fratele său rămâne în moarte**. Un creștin care nu își iubeste fratele nu poate experimenta în mod conștient și real *viața* spirituală despre care vorbește Ioan. Dimpotrivă, o astfel de persoană continuă să „locuiască” **în moarte**. Dacă dragostea față de frați este o manifestare a „vieții” spirituale, atunci ura față de un frate credincios este, inevitabil, o manifestare a morții (cf. Romani 7:9-10).

Așadar, nu există niciun motiv întemeiat să respingem ideea că un creștin poate „rămâne” *în moarte*, în sensul că și-a pierdut contactul cu trăirea reală a vieții lui Dumnezeu. Spre deosebire de 2:9-11 și 3:10, 12, în expresia *fratele său* din versetul 14, textul grec nu include pronumele posesiv *său*. Aceasta înseamnă că afirmația din versetul 14 se poate aplica nu doar creștinilor care urăsc un anumit *frate* creștin, ci și oricui îl urăște pe acel *frate*. Nu contează cine este cel care urăște: ura venită din partea unui creștin reprezintă o experiență care aparține sferei *morții*.

3:15. Ura față de un **frate** nu este cu nimic mai prejos decât o crimă. Cel care își **urăște fratele** creștin seamănă cu Cain (cf. v. 12), chiar dacă nu comite în mod deschis actul de a-și ucide *fratele*. Spiritul urii poartă în sine dorința de a-l „elimina” pe celălalt, iar o astfel de persoană nu ar regreta dacă fratele său ar muri.

Ioan nu afirmă — așa cum greșit parafrazează NTV — „Niciun ucigaș nu *are* viața veșnică în el.” Traducerea Cornilescu surprinde mai corect sensul textului grecesc: „**niciun ucigaș n-are viața**

veșnică rămânând în el". Ideea centrală este „rămânerea”. În înțelegerea lui Ioan, a *rămâne* înseamnă întotdeauna o relație vie și reciprocă, așa cum a spus Isus: „Rămâneți în Mine, și Eu voi rămâne în voi” (Ioan 15:4; cf. și 2:27). Dacă Hristos Însuși *este* viața veșnică (cf. 5:20), atunci a spune că cineva nu are viața veșnică *rămânând* în el înseamnă, de fapt, că Hristos nu *rămâne* în el.

2. Ce este dragostea (3:16-18)

3:16. Dragostea creștină poate fi recunoscută prin raportarea ei la modelul suprem: moartea lui Hristos **pentru noi**. Deși Hristos a murit pentru întreaga lume (2:2), atunci când un credincios reflectează la datoria sa de a iubi, el trebuie să se raporteze personal la faptul că Hristos a murit pentru el. Fiind beneficiari direcți ai acelui sacrificiu măreț, credincioșii sunt chemați să fie gata să-și dea viața pentru **frații lor**.

Verbul „**am cunoscut**”, aflat la timpul perfect, arată o realitate prezentă care își are originea într-un eveniment împlinit în trecut. Odată ce un credincios a înțeles dragostea lui Hristos față de el, el dobândește o cunoaștere clară, deplină și definitivă a ceea ce înseamnă *dragostea creștină*.

3:17. De multe ori, este mai ușor să afirmi că ești gata să-ți dai viața pentru un frate decât să-l ajuți atunci când are o **nevoie** practică și concretă. Tocmai de aceea, Ioan vrea să testeze autenticitatea dragostei creștinului printr-un exemplu mult mai realist decât o situație ipotetică în care ar trebui să-și sacrifice viața.

În versetul 16, cuvântul grecesc folosit pentru „viață” este *psychē*. În schimb, în versetul 17, Ioan folosește un alt cuvânt grecesc pentru „viață” — termenul *bios*, care face referire la viața în aspectele ei materiale și pământești — de aici traducerea **bogățiile**. S-ar putea reda chiar astfel: **Dar cine are viața acestei lumi!** Ideea este clară: a împărtăși cu ceilalți credincioși *resursele materiale care susțin viața* este, în esență, o formă practică de a-ți dăruia viața pentru ei.

Dacă însă un creștin **își închide inima** față de un frate aflat în nevoie, aceasta scoate la iveală starea reală a relației sale cu Dumnezeu. Un credincios care dovedește o astfel de lipsă de compasiune nu trăiește cu adevărat experiența dragostei lui Dumnezeu. Întrebarea retorică a lui Ioan — **Cum rămâne în el dragostea de Dumnezeu?** — are un răspuns implicit: *dragostea* lui Dumnezeu nu *rămâne în acel om*. Un creștin lipsit de compasiune nu trăiește așa cum a trăit Învățătorul său (cf. 2:6) și, în consecință, nu trăiește într-o relație autentică de rămânere în Hristos.

3:18. Dragostea adevărată nu se reduce la vorbe sau simple declarații. Ioan îi îndeamnă pe credincioși să nu iubească doar **cu**

vorba nici cu **limba**, ci cu **fapta** și cu **adevărul**. Prin expresia *cu adevărul*, Ioan arată că dragostea față de ceilalți credincioși trebuie să fie în acord cu felul în care Hristos și-a arătat dragostea (cf. v. 16).

3. Ce face dragostea pentru credincioși (3:19-23)

3:19. În acest verset, Ioan nu vorbește despre siguranța mântuirii, ci despre siguranța că trăim potrivit adevărului, mai ales în ceea ce privește dragostea creștină. Orice credincios sincer se poate întreba: „Pot să iubesc cu adevărat, așa cum a iubit *Hristos*? Chiar trăiesc această dragoste?

Expresia **în adevăr** se leagă direct de îndemnul din versetul 18, unde Ioan spune că trebuie să iubim „cu fapta și cu adevărul”. Cuvintele **Prin aceasta** se leagă direct de versetul anterior și echivalează, practic, cu „făcând astfel” (adică iubind în faptă și în adevăr). Atunci când credincioșii își manifestă dragostea prin fapte care reflectă *adevărul* despre dragostea revelată în Hristos, ei pot *ști* că sunt *în adevăr*.

Dacă un credincios are îndoieli legate de capacitatea lui de a iubi cu adevărat pe frați, în esență, se îndoiește de faptul că poate participa sau trăi *adevărul* revelat de Hristos cu privire la acest tip de dragoste. Se poate simți vinovat pentru eșecurile din trecut sau copleșit de un sentiment de neputință. Cu toate acestea, atunci când alege să iubească prin fapte concrete, așa cum spune versetul 18, poate avea certitudinea că, prin aceste fapte, el trăiește *în adevăr*; cu alte cuvinte, că este „*în adevăr*”. Altfel spus, iubind în acest mod, poate fi sigur că faptele sale își au originea în adevăr.

Cuvintele care urmează — **și ne vom liniști inimile înaintea Lui** — se înțeleg cel mai bine în legătură cu versetul următor.

3:20. Versiunea NKJV interpretează greșit acest verset ca pe o propoziție separată, deoarece omite repetarea cuvântului grecesc inițial *hoti* (**căci** sau **pentru**). Însă *hoti* apare din nou în textul grecesc chiar înaintea propoziției care începe (în limba engleză) cu „Dumnezeu este mai mare” (God is greater) și rămâne netradus în NKJV.

La fel se întâmplă și în traducerea Cornilescu (RMNN), unde această nuanță gramaticală a textului grecesc nu este evidențiată.

Traducerea corectă ar trebui să lege acest verset de ultima parte din versetul 19 și ar suna astfel: „Și ne vom asigura [sau, vom convinge – *peisomai*] inimile înaintea Lui că [*hoti*], dacă inima noastră ne osândește, că [*hoti*] Dumnezeu este mai mare decât inima noastră și El cunoaște toate lucrurile. Acționând prin fapte ale dragostei („prin aceasta”, v. 19), credincioșii pot ști că sunt „din adevăr”. În același timp, prin astfel de fapte, își pot liniști inimile care îi osândesc.

Când credincioșii iubesc „cu fapta și cu adevărul”, ei trebuie să-și *liniștească* [sau *să-și convingă*] inimile de faptul că Dumnezeu este mai mare decât inimile lor, în sensul că El cunoaște pe deplin dragostea pe care au arătat-o prin faptele lor.

Atunci când credincioșii se apropie de tronul harului lui Dumnezeu în rugăciune, trebuie să aibă încredere că Dumnezeu știe (chiar dacă *inima* lor nu știe!) ceea ce ei au *făcut* cu adevărat în dragoste.

3:21. Când credincioșii se prezintă înaintea lui Dumnezeu, se poate întâmpla ca inima lor să nu-i **osândească** cu privire la lipsa de dragoste creștină. Acest lucru se poate datora fie faptului că inima lor acceptă cu ușurință că Dumnezeu ia în seamă dragostea pe care au demonstrat-o „cu fapta și cu adevărul” (cf. v. 18), fie pentru că au reușit să-și „liniștească” sau să-și „convingă” inima în acest sens (cf. v. 19). În oricare dintre situații, rezultatul este o atitudine de îndrăzneală înaintea lui Dumnezeu, adică „**avem îndrăzneală la Dumnezeu**”.

Cuvântul „îndrăzneală” (*parrēsia*) este același care apare în 2:28: „ca atunci când Se va arăta El, să avem *îndrăzneală*”. E limpede că, dacă un credincios nu are îndrăzneală înaintea lui Dumnezeu în rugăciune (cf. v. 22), cu atât mai puțin va avea îndrăzneală atunci când *Hristos Se va arăta*.

3:22. Așa cum sugerează cuvintele accentuate „înaintea Lui” din versetul 19, în acest context imediat, Ioan se referă la „îndrăzneala” pe care o avem *în rugăciune* (temă la care va reveni în 5:14–17). Rezultatul acestei îndrăzneli înaintea lui Dumnezeu, atunci când ne rugăm, este — bineînțeles — primirea răspunsului la rugăciune. **Și, orice vom cere vom căpăta de la El.** Există două motive pentru un astfel de răspuns la rugăciune: (1) **pentru că păzim poruncile Sale** și (2) **pentru că facem lucrurile care sunt plăcute înaintea Lui.**

În plus, creștinul care caută în mod activ să-I fie plăcut lui Dumnezeu nu va *cere* lucruri care nu sunt *plăcute înaintea Lui*. Atunci când rugăciunea izvorăște din inima cuiva a cărui viață umblă după voia lui Dumnezeu, *orice* va cere acea persoană de la Dumnezeu va primi, pentru că cere „după voia Lui” (1 Ioan 5:14).

3:23. Ioan încheie această secțiune (v. 19–23), dar și întreaga parte mai amplă (3:10b–23), cu un rezumat concis despre ce înseamnă „să păzim poruncile lui Dumnezeu și să facem ce este plăcut înaintea Lui” (v. 22). Această idee este evidențiată clar prin trecerea de la pluralul „poruncile” (v. 22) la singularul **porunca**. Răspunsul la rugăciune (cf. v. 22) se bazează, în mod fundamental, pe ascultarea de această *poruncă*.

Această *poruncă* are două aspecte. Primul este ca noi **să credem în Numele Fiului Său Isus Hristos**. Ioan leagă credința și dragostea într-o singură poruncă adresată creștinilor. Credința *în Numele Fiului Său Isus Hristos*, dă viață tuturor celor care cred și îi determină să-i recunoască pe ceilalți credincioși ca frați și surori. Această relație oferă cadrul potrivit pentru dragostea pe care suntem chemați **să ne iubim unii pe alții**. A crede *în Numele* Fiului lui Dumnezeu este o condiție prealabilă și un element esențial al dragostei dintre *unii pe alții*.

Cuvintele finale ale versetului, **cum ne-a poruncit El**, se referă la Isus, de la care vine în mod direct porunca de a ne iubi unii pe alții (Ioan 13:34). Versetul ar trebui înțeles astfel: *să credem în Numele Fiului Său, Isus Hristos, și să ne iubim unii pe alții, așa cum El [Fiul Său] ne-a poruncit*. Prin urmare, voia lui Dumnezeu poate fi rezumată astfel: credință *în Numele Fiului Său* și ascultare de *porunca Fiului Său*.

Învățând să-L cunoaștem pe Dumnezeul dragostei (3:24–4:16)

1. Confirmarea locuirii lui Dumnezeu (3:24)

3:24. Cine **păzește poruncile Lui rămâne în El și El în el** — adică în credinciosul ascultător. Credinciosul care trăiește în ascultare Îl are pe Dumnezeu locuind în el (cf. Ioan 14:23). Această realitate reprezintă forma supremă de părtășie cu Dumnezeu, iar Ioan declară

încă de la începutul epistolei că acesta este scopul scrierii sale (cf. 1:3).

Deși **Duhul** Sfânt a fost menționat anterior prin termenul „ungerea”, acum El este numit în mod explicit. Dacă Dumnezeu **rămâne în noi**, acest lucru se dovedește **prin Duhul pe care ni L-a dat**.

2. Recunoașterea Duhului lui Dumnezeu (4:1-6)

4:1. Satana are la dispoziție multe duhuri înșelătoare care îi slujesc, lucru dovedit de faptul că **în lume au ieșit mulți proroci mincinoși**.

În versetele 1-2, Ioan pare să folosească intenționat sensul larg și flexibil al termenului **duh**. Acest cuvânt poate desemna un duh omenesc, duhuri supranaturale precum demonii sau o atitudine ori o stare interioară. Ioan nu urmărește să fie specific în această privință, ci avertizează împotriva *oricărui* duh rău al lui Satana, fie că este un duh supranatural, un duh omenesc care ajunge să-i slujească, sau *orice* manifestare a „duhului rătăcirii” (cf. v. 6), care caracterizează învățaturii satanice.

Prorocii mincinoși trebuie puși la încercare „după roadele lor” (cf. Matei 7:16-20). Spre deosebire de interpretarea obișnuită, aceasta *nu* înseamnă că trebuie evaluați după *faptele* lor. După cum arată Matei 12:33-37, roadele lor sunt, de fapt, *cuvintele* lor! Pot *parea* oi, dar de fapt sunt „lupi răpitori” (Matei 7:15). *Comportamentul* lor exterior nu îi deosebește neapărat de turma Domnului, dar mesajul lor îi trădează.

4:2. Încercarea care poate fi aplicată **oricărui duh** este disponibilitatea — sau lipsa ei (cf. v. 3) — de a mărturisi că Isus Hristos a venit în trup. Expresia **Prin aceasta cunoașteți Duhul lui Dumnezeu** așa cum apare în NTLR, se referă la cele spuse mai înainte și înseamnă: „Așa — adică prin punerea duhurilor la încercare — cunoașteți Duhul lui Dumnezeu.” Tocmai de aceea, după această afirmație trebuie pus un punct (nu două puncte), iar următoarea propoziție să înceapă cu cuvintele: *Orice duh...*

Potrivit acestei interpretări, versetele 2b-3 descriu încercarea prin care se poate recunoaște Duhul lui Dumnezeu. Primele versete (1–2a) subliniază că doar cei care sunt dispuși să pună duhurile la

încercare vor putea recunoaște cu adevărat *Duhul* lui Dumnezeu. Dacă cineva „crede orice duh”, de fapt nu va ști care dintre ele vine cu adevărat de la Dumnezeu.

Faptul că expresia **Duhul lui Dumnezeu** apare alături de cuvintele **orice duh care mărturisește** indică în mod clar intenția de a asocia *Duhul Sfânt* cu fiecare *duh omenesc* care face o astfel de mărturisire.

O redare fidelă a textului, conform versiunii Cornilescu, ar fi următoarea: „Orice duh care mărturisește că Isus *Hristos* a venit în trup”. Principala preocupare teologică a lui Ioan este ca *Isus* să fie recunoscut ca fiind *Hristosul* (cf. 2:22). Este posibil ca revizionistii să fi susținut ideea că *Isus* a fost doar un simplu om, iar *Hristosul* divin ar fi fost o ființă spirituală, imaterială, care a coborât peste El la botez, dar care L-a părăsit înainte de moartea Sa.

4:3. În contrast cu „Orice duh care mărturisește” pe *Hristos* stă **orice duh care nu mărturisește** [pe *Isus* ca fiind *Hristosul* venit în trup]. Un astfel de duh exemplifică duhul lui Anticrist.

Ioan *nu* spune *orice duh care neagă*, ci *orice duh care nu mărturisește*. Învățătura eretică poate masca în întregime abaterea sa de la adevăr doar prin simplul fapt că nu afirmă un adevăr biblic esențial.

4:4. Cititorii lui Ioan au putere spirituală și sunt capabili să-i înfrunte cu succes pe anticriști (cf. 2:12-14, 20-21). Motivul pentru care au biruit este acela că au *Duhul Sfânt*, care locuiește în ei, la fel cum locuiește în toți creștinii (cf. 3:24; Romani 8:9). Tocmai pentru că „Cel ce este în voi” (*Duhul lui Dumnezeu*) **este mai mare** decât **cel ce este în lume** (*Satana*), victoria asupra amăgirilor lumii este posibilă.

4:5. Anticriștii, sau revizionistii, se află într-un contrast clar față de cititorii epistolei. În timp ce cititorii sunt „din Dumnezeu”, revizionistii sunt **din lume** și se opun lui Dumnezeu (vezi comentariile la 2:15-16). Ei **vorbesc ca din lume**, în sensul că mesajul lor are un conținut și o viziune lumească. Nu este de mirare, deci, că **lumea îi ascultă**. Învățăturile greșite au întotdeauna un farmec mai mare pentru cei lumești decât are adevărul curat al lui Dumnezeu.

4:6. În versetele 4-6 sunt contrapuse trei pronume: „voi”, „ei” și „noi”. Primul, „voi”, se referă la cititori; „ei” îi desemnează pe

revizionişti; iar *noi* îi include pe apostoli. În sensul deplin al cuvântului, apostolii erau **din Dumnezeu**, întrucât învăţătura lor provenea direct de la El.

De aceea, ei puteau afirma cu încredere: **Cine cunoaşte pe Dumnezeu**, ne ascultă (adică „ne ia aminte”). Aşa cum s-a menţionat în 2:3 (cf. şi 2:13-14), în această epistolă ideea de a „cunoaşte” pe Dumnezeu presupune o maturizare care merge dincolo de stadiul de copilărie spirituală (vezi şi comentariile la v. 7). Un semn al creştinului matur este faptul că răspunde pozitiv la învăţătura apostolică.

Rezultă, aşadar, că **cel care nu este de la Dumnezeu nu ne ascultă**. Ioan s-ar putea referi aici atât la o persoană lipsită de o relaţie cu **Dumnezeu**, cât şi la cineva care refuză să accepte autoritatea şi învăţătura apostolilor. O astfel de persoană poate fi atât credincios, cât şi necredincios.

Cuvintele **Prin aceasta cunoaştem** se pot referi la apostoli, care sunt subiectul afirmaţiilor anterioare din acest verset. Apostolii erau capabili să facă distincţii corecte între **duhul adevărului şi duhul răătăcirii**, pe baza supunerii — sau a lipsei de supunere — a fiecărui duh faţă de adevărul apostolic. Ioan îi condamnă pe revizionişti drept „proroci mincinoşi” care sunt „din lume” (v. 1-3, 5). Apostolii puteau deosebi **duhul adevărului de duhul răătăcirii** pe baza supunerii — sau a lipsei de supunere — a fiecărui duh faţă de adevărul apostolic.

3. Cum putem recunoaşte că Dumnezeu locuieşte în noi (4:7-16)

4:7. Apostolul încheie acum discuţia despre multele duhuri false care „au ieşit în lume” cu scopul de a-i atrage pe creştini spre gândirea lumească. Aceste duhuri trebuie respinse, pentru ca cititorii să se poată concentra pe împlinirea poruncii de a se **iubi unii pe alţii**.

Dacă cititorii ar asculta porunca de a se *iubi unii pe alţii*, ar săvârşi o faptă al cărei izvor distinctiv este Tatăl lor ceresc. Motivul este simplu: **dragostea însăşi este de la Dumnezeu**.

Prin urmare, se pot afirma cu siguranţă două lucruri despre oricine iubeşte: (1) acea persoană **este născută din Dumnezeu** şi (2) ea **Îl cunoaşte pe Dumnezeu**. Ioan tratează aceste două realităţi

ca fiind distincte, pentru că în versetul 8 spune: „Cine nu iubește n-a cunoscut pe Dumnezeu, pentru că Dumnezeu este dragoste.” Ar fi fost ușor să spună: „Cine nu iubește, *nu este născut din Dumnezeu* și nu Îl cunoaște pe Dumnezeu,” ca o antiteză directă a afirmației din versetul 7. Însă exact asta *nu poate fi spus*.

Ioan deja a vorbit despre cineva care „își urăște fratele”, lucru care nu ar avea sens dacă acea persoană nu ar fi creștin, deoarece un om nemântuit nu poate fi numit fratele *său* (vezi 2:11; 3:10b; 3:15; 4:20). Prin urmare, ideea că un creștin *nu poate* urî un alt creștin este o pură iluzie.

4:8. Totuși, având în vedere că un creștin născut din nou *poate* să nu arate dragoste, lipsa **dragostei** indică faptul că, în realitate, nu L-a **cunoscut** cu adevărat pe Tatăl său ceresc (cf. 2:3). **Dumnezeul** care l-a născut din nou **este dragoste**.

Aici găsim a doua dintre cele două mari afirmații despre Dumnezeu în 1 Ioan. Prima, din 1:5, spune că „Dumnezeu este lumină”. Acum, Ioan declară că *Dumnezeu este dragoste*. Prima subliniază sfințenia desăvârșită a lui Dumnezeu — absența totală a păcatului și a înșelăciunii. A doua afirmă că *dragostea* caracterizează însăși esența naturii Sale. Aceasta nu înseamnă că lui Dumnezeu îi lipsesc alte atribute, cum ar fi înțelepciunea sau dreptatea, ci arată că *dragostea* este fundamentală pentru cine este *Dumnezeu* și pentru tot ceea ce El face.

4:9. Dragostea lui Dumnezeu față de noi s-a arătat prin faptul că Dumnezeu a trimis în lume pe singurul Său Fiu, ca noi să trăim prin El.

Scopul pentru care Dumnezeu L-a trimis *pe Fiul Său* a fost ca noi să avem viață prin El („**ca noi să trăim prin El**”). Deși acest verset nu afirmă în mod explicit, este clar, din versetul 10, că **Fiul** lui Dumnezeu a trebuit să *moară* ca noi să putem *trăi*.

Așadar, dragostea lui Dumnezeu s-a arătat prin două realități contrastante: *moartea* suferită de Fiul lui Dumnezeu și *viața* oferită credincioșilor. Faptul că Dumnezeu a îngăduit ca **Fiul** Său preaiubit să sufere moartea ca **noi** să putem primi viață veșnică ne arată cât de mare este această **dragoste**.

4:10. Dragostea lui Dumnezeu nu a fost o reacție la dragostea noastră; **nu în faptul că noi am iubit pe Dumnezeu, ci în faptul că El ne-a iubit pe noi**. Dragostea lui Dumnezeu a urmărit să

împlinescă cea mai profundă nevoie a noastră — nevoia noastră *spirituală*: **și [Dumnezeu] a trimis pe Fiul Său ca jertfă de ispășire pentru păcatele noastre.**

Deși Ioan îi îndeamnă pe credincioși să se îngrijească de nevoile *materiale* ale fratelui lor (3:17), nu trebuie să uităm nici de nevoile lui *duhovnicești*. Dacă niciun om din întreaga omenire nu este în afara razei de acțiune a jertfei de ispășire aduse de Mântuitorul, cu atât mai mult, niciun frate sau soră nu ar trebui să fie în afara sferei dragostei noastre jertfitoare.

4:11. Folosirea cuvântului *astfel* în expresia „**dacă astfel ne-a iubit Dumnezeu pe noi**” trimite în mod clar la cuvintele din Ioan 3:16: „*Fiindcă atât de mult (houtōs[s]) a iubit Dumnezeu lumea*”. Domnul Isus a rostit aceste cuvinte în prezența lui Ioan, cu mulți ani înainte, iar ele au ajuns cu siguranță să fie adânc prețuite de el și de toți cei pe care i-a învățat. Tocmai de aceea, apostolul folosește aici o formulare ce reflectă Ioan 3:16, întărind astfel îndemnul de **a ne iubi unii pe alții**.

4:12. Ceea ce afirmă Ioan aici poate părea surprinzător. **Dumnezeul** nevăzut, pe care **nimeni nu L-a văzut vreodată**, locuiește totuși în cei care se iubesc unii pe alții.

Atunci când dragostea creștină — oglindită după dragostea lui Dumnezeu — este cu adevărat trăită între credincioși, Dumnezeu rămâne prezent și activ în viețile lor. **Dacă ne iubim unii pe alții, Dumnezeu rămâne în noi.** Astfel, *Dumnezeul* pe care *nimeni nu L-a văzut vreodată trăiește în mod real* în această comunitate de credincioși.

De asemenea, **dragostea** lui Dumnezeu **s-a desăvârșit** în (sau „între”) ei. Această idee este menționată pentru prima dată în 2:5. Cuvintele grecești pentru **s-a desăvârșit** (*teteleiōmenē estin*) sunt la timpul perfect, ceea ce indică faptul că dragostea lui Dumnezeu produce ca rezultat dragostea creștină. *Dragostea* lui Dumnezeu își împlinește scopul și ajunge la deplinătatea ei *în credincioși* atunci când această *dragoste* se reproduce în ei și se arată, prin faptul că se iubesc *unii pe alții*.

4:13. Dacă în 3:24 Ioan vorbește despre „păzirea poruncilor Sale” ca semn al relației noastre cu Dumnezeu, aici „să ne iubim unii pe alții” este prezentat ca esența acestei relații de „rămânere” reciprocă. Totuși, așa cum am văzut în 3:22-23, pentru apostol aceste două

aspecte sunt inseparabile: creștinul ascultător *iubește*, iar cel care iubește *trăiește în ascultare*.

În timp ce, în 3:24, Ioan afirmă că credincioșii știu că Dumnezeu rămâne în ei „prin Duhul pe care ni L-a dat”, în 4:13 arată că acest lucru se cunoaște *prin faptul că ne-a dat din* Duhul Său (literal, „dinspre”). Cu alte cuvinte, credincioșii *au parte de același* Duh pe care Îl are Dumnezeu. Iar aceasta înseamnă că ei participă la un „duh al dragostei”, care nu este altceva decât însuși Duhul Său, căci „Dumnezeu este dragoste”.

4:14. Acesta este, poate, cel mai important verset din toată epistola pentru a înțelege mesajul lui Ioan. Când spune **Și noi am văzut... că Tatăl a trimis pe Fiul**, el face trimitere la o experiență apostolică similară cu cea din 1:2.

Totuși, aici *noi* nu se referă exclusiv la „noi, apostolii”, ca în 2:19, 3:14 sau 4:6, unde contrastul dintre „noi” și „voi” este evident (vezi și 1:2-4; 2:20; 3:13; 4:4). În pasajul 4:7-14, subiectul *noi* îi include atât pe cititori, cât și pe apostoli (vezi versetele 7, 9, 10-13).

Cuvântul grecesc *kai* („Și”) poate fi înțeles aici în sensul său bine cunoscut de „Așadar” sau „Prin urmare”. Cu acest sens în vedere, versetul poate fi parafrizat astfel: „*Așadar*, atunci când iubim în felul acesta, *noi* — atât cititorii cât și apostolii — *am înțeles adevărul și mărturisim adevărul că Tatăl L-a trimis pe Fiul* ca Mântuitor al lumii.” Iubindu-se unii pe alții, cititorii *intră în părtășie* cu apostolii în ceea ce privește ceea ce aceștia au *văzut* (exact așa cum promitea prologul, în 1:3a). Iar aceasta nu este altceva decât *părtășie cu Tatăl și cu Fiul Său, Isus Hristos* (1:3b).

Între 3:24 și 4:13, Ioan a arătat că dragostea dovedește prezența lui Dumnezeu care locuiește în noi și al cărui caracter plin de dragoste este împărtășit de credincioși. Și cum această dragoste creștină vizibilă nu este altceva decât manifestarea *vieții veșnice* în părtășia creștină caracterizată de dragoste, cei care trăiesc astfel devin *martori vii* ai realității **că Fiul** este cu adevărat **Mântuitorul lumii** (vezi Ioan 13:35).

Manifestarea vizibilă a *vieții veșnice* prin dragostea creștină este o formă eficientă de a *da mărturie* despre identitatea lui Hristos ca Mântuitor. „A vedea”, despre care vorbește Ioan „am văzut”, este o „vedere” prin credință, care se exprimă prin mărturisirea lui Isus ca *Mântuitor al lumii*.

4:15. „Părtășia” era cu apostolii, în ceea ce ei au „văzut” (v. 14). Însă cititorii trebuiau să aibă „părtășie” și cu ceea ce apostolii au „auzit” (cf. 1:3). Iar ceea ce cititorii pot *auzi* în mijlocul unei comunități creștine caracterizate de dragoste nu este altceva decât mărturisirea **că Isus este Fiul lui Dumnezeu.**

Cuvintele lui Ioan Botezătorul, care a *văzut* și a *mărturisit* (Ioan 1:32-34), reflectă exact formularea din versetul anterior („am văzut și mărturisim”, v. 14), iar afirmația sa „acesta este Fiul lui Dumnezeu” se regăsește în versetul de față. Prin urmare, „mărturia” menționată în v. 14 nu se limitează doar la manifestarea vizibilă a vieții veșnice prin dragostea creștină, deși și aceasta face parte din mărturie. Este evident că Ioan are în vedere un cadru al bisericii, în care mărturisirea că *Isus este Fiul* lui Dumnezeu este rostită în mod regulat.

Ioan avea în vedere o manifestare vizibilă a dragostei creștine, însoțită de această mărturisire despre **Isus** și reflectată atât în ceea ce apostolii au *văzut* cu ochii lor la Isus, cât și în ceea ce au auzit despre El din mărturia înaintemergătorului Său, Ioan Botezătorul. Astfel, scopul apostolului Ioan de a-i conduce pe cititorii săi la o astfel de părtășie cu cercul apostolic (1:1-3) a fost împlinit.

De asemenea, scopul de a stabili o relație permanentă cu Dumnezeu se împlinește, căci **Dumnezeu rămâne în cel care mărturisește că Isus este Fiul lui Dumnezeu, și el [rămâne] în Dumnezeu.** Această mărturisire vine prin Duhul lui Dumnezeu, prin care omul știe și recunoaște că Dumnezeu locuiește în el (vezi și v. 13).

Când cineva Îl mărturisește pe Isus ca *Fiul lui Dumnezeu*, Îl recunoaște ca fiind *Hristosul* venit în trup (vezi 4:2) și ca fiind Dătătorul vieții veșnice și al învierii viitoare pentru toți credincioșii.

O adunare de credincioși poate ști că Dumnezeu „rămâne” în ea dacă cei care o alcătuiesc: (1) se iubesc unii pe alții și (2) mărturisesc *că Isus este Fiul lui Dumnezeu.* Astfel, acea adunare împlinește „porunca Lui” (3:23).

4:16. Versetul 16 este paralel cu versetul 14, atât din punct de vedere gramatical, cât și ca temă. Se pare că autorul intenționează ca ambele versete să arate rezultatele unei experiențe de dragoste trăite în cadrul bisericii, pe care a descris-o mai devreme. Cu toate acestea, între aceste două versete, Ioan a subliniat și rolul

mărturisirii despre Isus (v. 15) ca un semn suplimentar al faptului că Dumnezeu locuiește în cei care fac parte dintr-o biserică caracterizată prin dragoste. Așadar, atunci când credincioșii dintr-o biserică se bucură de o astfel de experiență, ei ajung să cunoască **dragostea pe care Dumnezeu o are față de ei**. Afirmția *rămâne în Dumnezeu și Dumnezeu [rămâne] în el* creează un fel de cadru literar (*inclusio*) împreună cu declarația din 3:24: „rămâne în El și El în el”.

A avea încredere la judecata de la scaunul lui Hristos (4:17-19)

4:17. Dragostea lui Dumnezeu ajunge la **desăvârșire** doar în viața unui credincios care o trăiește în relație cu ceilalți. Un alt aspect al acestei desăvârșiri este faptul că putem avea **îndrăzneală în ziua judecății**. Acest lucru face legătura cu 2:28 și cu ideea de a avea *îndrăzneală* înaintea Lui la venirea Sa. Cuvântul tradus prin „încredere” sau „îndrăzneală” în ambele versete redă același termen grecesc (*parresía*). Aceasta nu se referă la o judecată care stabilește dacă cineva merge în cer sau în iad, pentru că soarta celui mântuit este deja hotărâtă (vezi Ioan 5:24; Romani 8:31-34). Însă, toți credincioșii vor da socoteală pentru viața lor de credință la scaunul de judecată al lui Hristos (Romani 14:10-12; 2 Corinteni 5:10-11).

Ideea de a avea încredere în ziua judecății este una cu greutate. Un credincios matur, deși sigur de mântuirea lui, înțelege ce înseamnă „frica de Domnul” (2 Corinteni 5:11). Să poți învinge această „teamă” este cu siguranță o provocare majoră. Totuși, este posibil, dacă „rămânem în dragoste” (1 Ioan 4:16).

Motivul pentru care cel care „rămâne în dragoste” poate avea încredere la judecată este acela că așa **cum este El, așa suntem și noi în lumea aceasta**. Dacă „Dumnezeu este dragoste” (4:8, 16), atunci cel care iubește este, prin noua sa natură, asemenea Lui, chiar dacă încă trăiește în *lumea aceasta*.

4:18. Experiența **fricii** și experiența **dragostei desăvârșite** sunt incompatibile. Dacă un credincios a fost **desăvârșit în dragoste**, nu mai are de ce să se teamă de judecata de la scaunul lui Hristos.

Prin *dragoste desăvârșită*, autorul nu se referă la absența totală a păcatului (vezi 1:8). Cuvântul tradus prin „desăvârșit” (*teleios*)

provine din aceeași rădăcină ca verbul *a fost desăvârșit* (*teteleiōtai*), folosit și în 2:5; 4:12; 4:17. Și aici, ca și în acele pasaje, sensul este acela al unei *dragoste* desăvârșite, care și-a atins scopul sau ținta (vezi comentariile la 2:5). Ideea lui Ioan este că atunci când *dragostea* lui Dumnezeu față de credincioși își atinge scopul în ei, făcându-i o dovadă vie a acelei *dragoste* unii față de alții, această experiență **izgonește frica**.

Totuși, un credincios care trăiește în neascultare va experimenta disciplina lui Dumnezeu, căci **frica are cu ea pedeapsa** (*kólasís*, „*pedeapsă*”). Probabil că Ioan face aici aluzie la adevărul exprimat în Evrei 12:6: „*Căci Domnul pedepsește pe cine-l iubește și bate cu nuiaua pe orice fiu pe care-l primește.*” De fapt, acest adevăr al Noului Testament se regăsește chiar pe buzele Domnului Isus, în Apocalipsa 3:19: „Eu mustruși pedepsesc pe toți aceia pe care-i iubesc.”

Dacă un credincios experimentează *frică* la gândul că va fi judecat la scaunul de judecată al lui Hristos, atunci această *frică* poate fi considerată o formă de *pedeapsă* menită să-l trezească și să-i arate nevoia de a-și îndrepta umblarea. Chiar dacă este neplăcută, ca orice disciplină venită din partea lui Dumnezeu (Evrei 12:11), rămâne totuși o dovadă a dragostei lui Dumnezeu și a dorinței Sale ca cei credincioși să ajungă *desăvârșiți în dragoste*. Dacă un credincios se lasă îndreptat prin această disciplină, ea își va atinge scopul și va „aduce ... roada dătătoare de pace a neprihănirii” (Evrei 12:11), lucru care, pentru Ioan, este inseparabil de *dragoste*.

4:19. Atunci când Ioan vorbește despre dragostea credinciosului, până acum s-a referit la o dragoste îndreptată către ceilalți credincioși (unii față de alții). Însă aici, pentru prima dată în această epistolă, el vorbește despre dragostea față de *Dumnezeu*. (Merită menționat că edițiile critice standard ale Noului Testament grecesc omit expresia *față de El*, la fel procedează și traducерile bazate pe aceste ediții. Această omisiune este regretabilă, având în vedere că referirea la dragostea față de Dumnezeu este esențială aici — vezi v. 20.)

Dragostea față de Dumnezeu își are originea în dragostea pe care El o are față de noi (vezi v. 9-10). Prin urmare, dacă credincioșii se iubesc unii pe alții și, pe lângă aceasta, *Îl iubesc* și pe Dumnezeu, există o singură explicație: **pentru că El ne-a iubit întâi**.

V. Concluzie: A învăța să trăiești în ascultare (4:20–5:17)

Ce înseamnă să ne iubim frații (4:20–5:3a)

4:20. Pentru un credincios ar putea părea mai ușor **să iubească pe Dumnezeu pe care nu-L vede**, decât să-și **iubească fratele său pe care-l vede**. Deși Dumnezeu pare pe deplin vrednic de dragostea credinciosului, fratele său, de multe ori, nu pare. Însă, pentru Ioan, dragostea *nu* este o emoție sau un sentiment trecător. Pentru Ioan, „a iubi” înseamnă să te porți în așa fel încât să răspunzi nevoilor fratelui tău în credință (vezi 3:16–18). Ioan nu evaluează autenticitatea dragostei dintre credincioși pe baza *sentimentelor*, ci pe baza *faptelor*: ei trebuie să iubească „cu fapta” și, prin urmare, „cu adevărul” (3:18).

Având în vedere că *acțiunea*, și nu *emoția*, este esențială în dragostea creștină, este evident că, în realitate, nu există o diferență fundamentală între a arăta dragoste față de Dumnezeu și a arăta dragoste față de un frate credincios, deoarece dovada iubirii față de *El* este ascultarea de poruncile Sale (vezi 4:19). Dacă un credincios nu ascultă de poruncile lui Dumnezeu, nu-L iubește pe Dumnezeu, indiferent ce spune sau simte. Prin urmare, persoana care spune „**Eu iubesc pe Dumnezeu**”, dar *nu* ascultă porunca lui Dumnezeu de *a-și iubi frațele*, este un **mincinos**.

4:21. Ioan afirmă acum legătura dintre dragostea față de Dumnezeu și dragostea față de fratele nostru. Ambele fac parte din aceeași **poruncă**. Această poruncă este formulată astfel încât dragostea față de Dumnezeu presupune, în mod obligatoriu, dragostea față de fratele nostru.

5:1. Împărțirea pe capitole în acest loc este nepotrivită, deoarece Ioan continuă aici exact aceeași idee începută în capitolul 4. Definiția pe care Ioan o dă unui frate creștin este simplă și directă: **Oricine crede că Isus este Hristosul este născut din Dumnezeu**. Prin această afirmație, Ioan face trimitere la declarația centrală a Evangheliei sale (Ioan 20:31). Ioan nu oferă niciodată o altă definiție a unui creștin.

Faptul că un frate credincios trăiește sau nu într-un mod vrednic de credința lui nu schimbă cu nimic statutul lui. Motivația de a-i iubi pe ceilalți credincioși nu are legătură cu comportamentul sau meritele lor. Adevăratul motiv este declarat acum clar de apostol: **oricine iubește pe Cel ce L-a născut iubește și pe cel născut din El**. Credincioșii îi iubesc pe frații lor tocmai pentru că Îl iubesc pe Tatăl lor ceresc. Dacă *nu-l iubesc* pe fiu, nu pot pretinde că Îl iubesc pe Tatăl (vezi 4:20).

5:2. Apostolul exprimă acum în mod direct ceea ce până acum era doar sugerat în 4:20–5:1. Dacă cineva vrea să **cunoască** cu adevărat că îi iubește pe **copiii lui Dumnezeu**, poate verifica acest lucru prin faptul că **Îl iubește pe Dumnezeu și păzește poruncile Lui**.

A păzi *poruncile Lui* este modul prin care un credincios arată că își iubește fratele, pentru că dragostea față de frați face parte din aceste *porunci*.

Ioan introduce aici o idee nouă. El nu mai vorbește aici doar despre o singură poruncă, așa cum a făcut în 3:23 și 4:21, ci despre păzirea *poruncilor* lui Dumnezeu, la plural. Nu este vorba doar de a împlini porunca de a-ți iubi fratele ca dovadă a dragostei. Mai degrabă, ascultarea de tot ceea ce Dumnezeu poruncește este cea care dovedește că îi *iubim pe copiii lui Dumnezeu*.

5:3a. Nu este deloc surprinzător că Ioan insistă acum asupra faptului că **dragostea de Dumnezeu** se arată prin păzirea **poruncilor Sale**. Expresia „*dragostea de Dumnezeu*”, așa cum o găsim și în versetul 2, nu se referă la dragostea lui Dumnezeu față de credincioși, ci la *dragostea noastră* față de Dumnezeu, care se dovedește prin ascultarea de *poruncile Lui*.

A. Ce ne dă cu adevărat puterea de a iubi (5:3b-15)

5:3b-4. În unele traduceri, ultimele cuvinte ale versetului 3 sunt puse ca o propoziție de sine stătătoare. Totuși, acest lucru nu redă corect limba greacă, deoarece versetul 4 începe cu conjuncția grecească *hoti* („pentru că”). Ar fi mai potrivit ca versetele 3 și începutul versetului 4 să fie citite astfel: **Și poruncile Lui nu sunt grele este că oricine este născut din Dumnezeu biruiește lumea.**

Motivul pentru care *poruncile lui Dumnezeu nu sunt grele* este că *oricine este născut din Dumnezeu biruiește lumea*. Această afirmație arată că biruința asupra lumii nu depinde de meritele personale ale credinciosului, ci de realitatea *nașterii din Dumnezeu*. Imediat, Ioan explică ce înseamnă această biruință: **și ceea ce câștigă biruință asupra lumii este credința noastră**. (v. 4b).

Ioan spune că *credința noastră în Hristos* (vezi v. 5) a biruit deja lumea. Deoarece anticriștii neagă că „Isus este Hristosul” (2:22), a crede acest adevăr și a fi născut din nou reprezintă o mare biruință. Totuși, această biruință inițială nu *garantează* și alte biruințe ulterioare în viața de credință. Mai degrabă, biruința obținută prin nașterea din nou face ca ascultarea de poruncile lui Dumnezeu să fie un scop posibil de atins.

5:5. În textul grecesc, expresiile traduse aici prin **cel ce a biruit** (*ho nikōn*) și **cel ce crede** (*ho pisteuōn*) sunt participii prezente precedate de articol. În greacă, această construcție are un sens atemporal și descrie o persoană (sau mai multe) printr-o acțiune sau mai multe pe care le-a împlinit. Astfel de afirmații se aseamănă, în limba română, cu substantivele care definesc o persoană printr-o acțiune împlinită și/sau în desfășurare. De exemplu, când spui *ucigaș*, te poți referi la cineva care a comis o crimă o singură dată sau de mai multe ori, dar în orice caz, acea persoană este definită de acea faptă.

Așadar, Ioan ne spune că „cel ce a biruit lumea” este același cu „cel ce crede că Isus este Fiul lui Dumnezeu”. Ioan afirmă, de asemenea, că poruncile lui Dumnezeu „*nu sunt grele*” (v. 3b), ceea ce arată că această biruință poate continua, iar cheia rămâne credința. Așa cum viața creștină *începe* în momentul credinței mântuitoare în Hristos, tot astfel, această viață se *trăiește* zi de zi prin credință în El.

Ioan va detalia această idee puțin mai târziu (1 Ioan 4:12–13), însă aici se oprește să clarifice un aspect legat de această credință, care, în mod evident, fusese pus sub semnul întrebării de către revizionisti.

5:6. Cerint, originar din Asia Mică, învăța că Isus era doar un om, iar Hristosul divin a coborât peste El la botez și L-a părăsit atunci când a fost răstignit. Astfel, doar omul Isus, nu și Hristosul divin, ar fi murit și ar fi înviat. Literatura creștină antică îl prezintă pe Cerint

ca pe un adversar de temut al lui Ioan. Mențiunea despre **apă** face referire la *botezul* lui Isus, iar **sângele** se referă la *moartea* Sa.

Botezul lui Isus a fost momentul oficial al proclamării Sale ca Mântuitor mesianic, adică **Hristos**.

Expresia „**Duhul este Cel ce mărturisește**” redă cu exactitate rolul Duhului Sfânt la botezul lui Isus. (Tatăl a dat, de asemenea, mărturie prin glasul Său din cer; vezi Matei 3:17). Cel mai probabil, revizioniştii au denaturat acest eveniment, susținând că *Duhul* ar fi reprezentat acel „Hristos divin” care a coborât peste omul Isus la botez, dar L-a părăsit atunci când a murit pe cruce. Prin urmare, cuvintele lui Ioan corectează această distorsionare a rolului Duhului Sfânt în legătură cu mesianitatea lui Isus. *Duhul* este un martor, dar rămâne o persoană distinctă și nu trebuie confundat cu *Hristos*.

Mai mult, mărturia Duhului este pe deplin de încredere, **fiindcă Duhul este adevărul**. Această afirmație este asemănătoare cu „*Dumnezeu este dragoste*” (vezi 4:8). Natura și caracterul *Duhului* sunt identificate cu adevărul, de aceea mărturia Lui este demnă de crezare.

Având în vedere acest verset, putem înțelege mai bine ce credeau, probabil, revizioniştii. Ei afirmă că Isus *nu* este Hristosul (2:22) și, cel mai probabil, considerau „Hristosul” ca fiind o entitate spirituală (poate Duhul?) care a coborât peste omul Isus la botez, dar L-a părăsit înainte de moarte. Astfel, moartea de pe cruce nu ar fi fost o jertfă adusă de Fiul lui Dumnezeu, ci simpla moarte a unui om. În această viziune, moartea lui Isus nu avea valoare mântuitoare.

Cei care credeau că Isus este Hristosul, în acest caz, ar fi crezut o minciună. În consecință, nu ar fi fost născuți din Dumnezeu, contrar învățaturii apostolilor (vezi 5:1).

Aceasta reprezenta o amenințare serioasă la adresa creștinismului. Dacă, potrivit revizioniştilor, Isus nu era Fiul lui Dumnezeu (vezi v. 5), atunci nu ar exista nicio biruință asupra lumii prin credință (vezi vv. 4-5) și nici vreo speranță de a trăi mai departe în această biruință.

5:7-8. Cuvintele din aceste versete sunt bine cunoscute, deoarece au fost introduse pentru prima dată într-o ediție timpurie tipărită a Noului Testament grecesc de către Erasmus și au ajuns apoi să facă parte din versiunea King James. Totuși, ele nu se regăsesc în

majoritatea covârșitoare a manuscriselor grecești ale primei epistole cunoscută ca 1 Ioan.

Prin urmare, textul poate fi citit astfel: „^{6b}*Și Duhul este Cel ce mărturisește, fiindcă Duhul este adevărul. ⁷Căci trei sunt care mărturisesc: ⁸Duhul, apa și sângele, și acești trei sunt una.*”

Ioan a afirmat că Duhul este un martor de încredere — El este adevărul — și aceasta *deoarece* mărturia Sa respectă legea biblică a confirmării, care cerea prezența a doi sau trei martori (vezi Deuteronom 17:6; 19:15; Matei 18:16; Ioan 8:17-18).

Botezul și moartea lui Isus sunt atât de bine mărturisite, încât se poate spune că, împreună cu **Duhul**, ele **dau mărturie** și sunt în deplină armonie: **acești trei sunt una**. În spatele cuvintelor lui Ioan stă realitatea că, la *botezul* lui Isus, Dumnezeu a declarat: „Acesta este Fiul Meu preaiubit, în care Îmi găsesc plăcerea” (Matei 3:17). Ioan Botezătorul „a dat mărturie” personală despre acest eveniment (vezi Ioan 1:32-34). De asemenea, Scripturile au vestit dinainte răstignirea (vezi Ioan 13:18; 19:24, 28, 36, 37), iar martorii apostolici au confirmat-o (vezi Ioan 19:35; 21:24 — observați expresia „*știm*”). Prin urmare, **apa** și **sângele** sunt pe deplin atestate, atât prin mărturie divină, cât și prin mărturie umană.

5:9. Acest verset face trimitere la mărturisirea menționată în versetele 7–8 și anticipează mărturisirea lui Dumnezeu prezentată în versetele 11–12. Ioan subliniază că, din moment ce oamenii acceptă mărturisirea altor oameni ca fiind valabilă, cu atât mai mult ar trebui să accepte **mărturisirea lui Dumnezeu**, care este în mod evident **mai mare** și, prin urmare, mult mai demnă de crezare.

Expresia **Dacă primim mărturisirea oamenilor** face probabil aluzie la cerința de a avea doi sau trei martori pentru ca o declarație să fie considerată valabilă (vezi vv. 7–8).

Ioan afirmă că mărturisirea lui Dumnezeu **este mărturisirea pe care El a făcut-o despre Fiul Său**. Cuvintele care urmează în versetele 11–12 arată că această mărturisire se referă la ceea ce Isus a spus în prezența apostolilor.

5:10. Acest verset ar trebui, probabil, citit ca o paranteză, deoarece reprezintă un scurt comentariu explicativ înainte ca „mărturisirea lui Dumnezeu” să fie prezentată în mod complet în versetul 11. Ioan pune aici în contrast credința cu necredința în **mărturisirea** despre Fiul lui Dumnezeu.

Expresia **crede în** (*pisteuō eis*) reflectă o formulare frecventă în Evanghelia după Ioan (vezi Ioan 1:12; 2:11, 23; 3:15-16, 18, 36). A *crede în* Isus este identic ca semnificație cu expresia a crede *că* (*hoti*) Isus este Hristosul (vezi Ioan 11:27; 20:31; cf. 8:24; 13:19). Ambele construcții gramaticale exprimă modul prin care cineva primește viața veșnică (cf. Ioan 20:30-31 cu 3:15-16, 18 etc., și 1 Ioan 5:1).

Persoana care exercită această credință **are mărturisirea aceasta în el**, adică mărturisirea lui Dumnezeu despre Fiul Său devine o realitate interioară atunci când cineva *crede în Fiul lui Dumnezeu*.

Prin contrast, **cine nu crede lui Dumnezeu** (adică nu crede *mărturisirea pe care Dumnezeu a dat-o despre Fiul Său*) **Îl face mincinos**. În esență, acești oameni declară că mărturisirea lui Dumnezeu este falsă.

În acest pasaj nu se face nicio distincție între o „credință intelectuală” și o „credință a inimii” sau între o credință interioară și un simplu acord intelectual. Biblia nu face astfel de distincții complicate. Odată ce mesajul a fost înțeles, singura întrebare rămâne: crede persoana respectivă sau nu?

5:11-12. Aceste două versete trebuie înțelese ca un tot unitar. Expresia **Și mărturisirea este aceasta** cuprinde ambele versete, care, luate împreună, prezintă mărturisirea lui Dumnezeu despre **Fiul Său**. Această *mărturisire* conține două afirmații strâns legate între ele: prima se referă la ceea ce Dumnezeu ne-a oferit (v. 11), iar a doua subliniază caracterul exclusiv al acestui dar (v. 12).

Potrivit *mărturisirii* divine, Dumnezeu ne-a dat viața veșnică. Prin urmare, cine are pe Fiul are viața, iar cine nu are pe Fiul lui Dumnezeu nu are viața.

Se pare că revizioniștii puseseră sub semnul întrebării convingerea credincioșilor că ei au cu adevărat *viața veșnică* (vezi 2:25). Iar deoarece aceștia negau și faptul că Isus este Hristosul (vezi 2:22), probabil susțineau că *viața veșnică* nu poate fi găsită în Isus. Din perspectiva revizioniștilor, cititorii lui Ioan nu aveau, de fapt, această viață. Ioan răspunde clar, afirmând că atât el, cât și cititorii lui, *au* viața veșnică, deoarece Dumnezeu le-a oferit-o în *Fiul Său*, iar această viață se găsește doar *în* El, nu în altcineva. Dacă cineva nu are pe Fiul, acea persoană nu are viața.

Motivul pentru care Ioan vorbește despre „mărturisirea pe care Dumnezeu a făcut-o despre Fiul Său” (vv. 6–12) este tocmai pentru

a-i asigura pe cititori că ei într-adevăr *au viața veșnică* și pentru a-i încuraja să-și păstreze credința în Numele Lui.

5:13. Expresia V-am scris **aceste lucruri** nu se referă la conținutul întregii epistole, ci în mod specific la versetele 6–12. Această referință imediată este în concordanță cu stilul lui Ioan observat și în alte părți ale scrisorii. Astfel, în 1:4, expresia „v-am scris aceste lucruri” face trimitere la cele menționate în versetele 1:1–3. În 2:1, „vă scriu aceste lucruri ca să nu păcătuți.” se referă la discuția anterioară despre păcat (1:5–10), iar în 2:26, „V-am scris aceste lucruri în vederea celor ce caută să vă rățăcească.” reia tema anterioară despre anticriști (2:18–25).

Orice credincios *știe*, în momentul în care crede ca să fie mântuit, că are **viața veșnică**, deoarece promisiunile în care a crezut garantează acest lucru (vezi Ioan 11:25–26). Cu toate acestea, credinciosul nu este imun la îndoieli după ce a fost mântuit (vezi exemplul lui Ioan Botezătorul; Luca 7:18–19). Singurul antidot împotriva acestor îndoieli rămân promisiunile lui Dumnezeu, la care credinciosul poate reveni mereu ca la o sursă sigură de încurajare și siguranță. Nicio altă carte din Biblie nu oferă mai multe garanții clare decât Evanghelia după Ioan. (vezi Ioan 3:16, 18, 36; 5:24; 6:35–40, 47 etc.). 1 Ioan 5:11–12 le reamintește cititorilor mărturisirea lui Dumnezeu în care au crezut deja.

Pentru că cei cărora li se adresează această epistolă au crezut *în Numele Fiului lui Dumnezeu* (a cărui identitate este confirmată de Duhul, apa și sângele, v. 8), ei ar trebui să se odihnească în siguranță pe mărturisirea pe care Dumnezeu a făcut-o despre Fiul Său și prin El. Această mărturisire îi asigură pe credincioși *că au viață veșnică*.

Adevărata siguranță a mântuirii și a *vieții veșnice* trebuie să se sprijine pe „mărturisirea lui Dumnezeu”, pentru că doar această mărturisire este complet demnă de încredere. Ironia este că, dacă un creștin își bazează siguranța pe propria experiență personală, afirmația lui Ioan din versetul 13 — potrivit căreia cineva poate *ști* că are viață veșnică — devine cu totul imposibilă.

Prin aceste cuvinte, apostolul urmărește să *reafirme* siguranța mântuirii pentru cititorii săi, o siguranță care fusese serios pusă la îndoială de învățăturile *anticriștilor*.

5:14. Domnul Isus îi învățase pe ucenicii Săi despre eficiența Numelui Său în obținerea răspunsurilor la rugăciune (vezi Ioan

16:23b-24). Este firesc ca Ioan să treacă acum la tema rugăciunii, după ce a vorbit despre credința continuă „în Numele Fiului lui Dumnezeu” (v. 13), deoarece *Numele* Fiului este totodată cheia prin care rugăciunile noastre pot primi răspuns.

A face ceva în numele cuiva înseamnă a acționa cu autoritatea acelei persoane (cf. Ioan 5:43; 10:25). Aceasta nu are de-a face cu simpla formulă verbală „în Numele lui Isus” adăugată la finalul rugăciunii. A te ruga în Numele lui Isus înseamnă **a cere după voia Lui** (voia lui Dumnezeu sau a lui Hristos). Dacă cerem astfel, credincioșii pot avea deplină **încredere** că Dumnezeu **ne ascultă**. Când un creștin se roagă, cum poate ști care este *voia lui Dumnezeu*? Răspunsul este simplu și sigur: *voia Lui* se găsește clar în *poruncile Sale* (vezi v. 3).

5:15. Să presupunem, așadar, că un credincios îi cere lui Dumnezeu ajutor ca să-și iubească frații și surorile în credință. Poate el să aibă încredere că Dumnezeu va răspunde la o astfel de rugăciune? Răspunsul lui Ioan este afirmativ.

Deoarece porunca lui Dumnezeu de a „ne iubi unii pe alții” (3:11, 23; 4:7, 11–12) este o expresie clară a „vooi Sale” pentru creștini, dacă ei cer ajutor ca să o împlinească, pot **ști** că Dumnezeu îi ascultă (vezi v. 14). Și dacă, în orice privință care este „conform vooi Sale” — adică în **orice i-am cere** în acord cu voia Lui — suntem *ascuțați*, atunci **știm că suntem stăpâni pe lucrurile (cererile) pe care I le-am cerut**. Prin urmare, dacă cererea este o solicitare de ajutor pentru a *face* voia lui Dumnezeu, iubindu-i pe ceilalți credincioși, putem *ști* că acel ajutor ne va fi dat.

Ce pot face credința și dragostea pentru fratele nostru (5:16–17)

5:16-17. Ca și în restul epistolei lui Ioan, expresia **fratele său** se referă la un adevărat credincios. Dacă vedem un astfel de **fratele său săvârșind un păcat care nu duce la moarte**, dragostea creștină ar trebui să ne motiveze să ne rugăm pentru el.

Sensul acestui verset ar putea fi înțeles mai clar astfel: „un păcat care nu conduce în mod direct sau imediat la moarte”.

Uneori, Dumnezeu a adus *moarte* imediată ca răspuns la anumite păcate ale credincioșilor. Cele mai clare exemple sunt Anania și Safira (Faptele Apostolilor 5:1-11) și unii credincioși din Corint care

au participat la Cina Domnului având păcat nemărturisit în viața lor (1 Corinteni 11:27-32).

Ioan afirmă că există **păcat care duce la moarte** și precizează că nu spune că ar trebui să ne rugăm pentru o astfel de situație („**nu-i zic să se roage**”). Nu există o poruncă care să ne oblige să ne *rugăm* pentru un astfel de *păcat*, dar nici nu există o poruncă care să ne interzică să o facem. Cu alte cuvinte, dacă un credincios bănuiește că s-a comis *un păcat care duce la moarte*, poate totuși să se roage pentru fratele care a păcătuit, dar fără să aibă siguranță cu privire la rezultatul rugăciunii. Deși nu avem nicio certitudine, Dumnezeu poate alege să retragă judecata Sa.

La ce se poate aștepta un credincios atunci când se roagă pentru cazuri în care păcatul *nu duce la moarte*? **Dumnezeu îi va da viața, pentru cei ce n-au săvârșit un păcat care duce la moarte.** Deoarece moartea la care se face referire în cazul fratelui care a păcătuit nu este moartea veșnică (vezi Ioan 11:26), nu există niciun motiv să înțelegem *viața* din acest verset ca fiind *viața veșnică*. Totuși, întrucât orice păcat, *în cele din urmă*, poate ajunge să conducă la moarte fizică, părăsirea păcatului poate contribui la *prelungirea vieții fizice*.

VI. Epilog: Certitudini creștine (5:18–21)

Ioan încheie epistola sa cu o serie de afirmații introduse prin cuvintele „Știm că”. Aceste declarații, împreună cu îndemnul final, formează un adevărat epilog. Faptul că atât în introducere, cât și în încheiere predomină verbele cu subiectul „noi” subliniază echilibrul stilistic al scrierii. Unii l-au prezentat pe Ioan ca pe un scriitor dezorganizat, dar realitatea este cu totul alta: el dovedește o coerență și un rafinament literar remarcabil.

5:18. Ioan dorește acum să le reamintească cititorilor săi că **oricine este născut din Dumnezeu nu păcătuiește**, adică persoana născută din nou, în natura ei lăuntrică, este incapabilă să păcătuiască. Această realitate duce la o altă observație: **Cel născut din Dumnezeu îl păzește**, iar rezultatul este că **cel rău nu se atinge de el**. Omul lăuntric, născut din Dumnezeu, are o capacitate înnăscută de a rezista contaminării păcatului și, astfel, se află în afara

puterii lui Satana. Atunci când spune că persoana lăuntrică, născută din nou (vezi Romani 7:22), *se păzește*, Ioan nu afirmă că omul lăuntric poate, într-un fel, să evite complet orice păcat în viața creștină (vezi 1:5–10). Ceea ce vrea să spună Ioan este că „sămânța lui Dumnezeu rămâne” în omul lăuntric regenerat (vezi 3:9) și acționează ca elementul care controlează noua lui natură, fiind complet imună chiar și la cea mai mică contaminare din partea celui **rău**. Eșecurile credincioșilor nu sunt rezultatul omului lor lăuntric, ci al înclinației păcătoase „programate” în trupurile lor pământești, exact cum învață Pavel în Romani 7:7–25.

Oricât ar încerca, Satana nu poate *atinge* cu adevărat esența credinciosului. Totuși, dacă credinciosul îi permite, Satana îi va folosi eșecurile ca să-l conducă spre alte eșecuri. De aceea, după fiecare păcat, credinciosul ar trebui să se ridice din mărturisirea făcută înaintea lui Dumnezeu, știind că, în omul său lăuntric, rămâne aceeași persoană sfântă care era înainte de cădere.

5:19. Dacă un creștin înțelege adevărul afirmat în versetul 18, el poate **ști** cu siguranță de ce parte se află. A-L cunoaște pe Dumnezeu implică, de regulă, o relație vie, dinamică și reală cu El (vezi 3:19; 4:4).

Expresia „**toată lumea zace în cel rău**” provine din grecescul *en tō ponērō keitai* și transmite ideea că *lumea* se află pasiv sub influența și controlul lui Satana. În contrast, expresia *ek Theou* (de la Dumnezeu) indică originea: „provenind din” Dumnezeu.

Credinciosul trebuie să fie conștient de omul său lăuntric, care nu păcătuiește (v. 18), dar și de separarea totală dintre el și **toată lumea**, care trăiește sub stăpânirea Satanei.

Credincioșii, pe care vrăjmașul nu îi poate „atinge” (v. 18), nu fac parte din **lume**, care zace pasiv sub stăpânirea celui rău. Prin urmare, credincioșii nu trebuie să „iubească lumea, nici lucrurile din lume” (2:15–17) și trebuie să se împotrivească ideilor pe care lumea le promovează (vezi 2:18–19).

Această epistolă se adresează unor credincioși maturi spiritual (vezi 2:12–14; 4:6), probabil liderilor bisericii. Cu toate acestea, afirmațiile din aceste versete finale pot fi aplicate, în diverse grade, și altor credincioși, în funcție de profunzimea relației lor cu Dumnezeu și de maturitatea lor spirituală, raportat la destinatarii inițiali ai epistolei.

5:20. Al treilea lucru pe care îl **știm** este că, datorită venirii **Fiului** lui Dumnezeu, credincioșii au primit **cunoașterea** spirituală necesară pentru a-L cunoaște pe Dumnezeu cel adevărat.

Cuvântul tradus aici prin *pricepere* (*dianoia*, în greacă) se referă la mintea sau capacitatea de a cunoaște. Ideea este că **Fiul lui Dumnezeu** ne-a dat această cunoaștere spirituală necesară pentru a-L cunoaște cu adevărat pe Dumnezeu.

Această cunoaștere devine reală prin părtășie cu Dumnezeu și se confirmă prin ascultarea de poruncile Sale (vezi comentariile la 2:3–4, 12–14). Capacitatea de a dobândi această cunoaștere — adică înțelegerea necesară pentru ea — este posibilă deoarece **Fiul lui Dumnezeu a venit**.

Dragostea creștină (ascultarea) nu lipsește niciodată acolo unde Dumnezeu este cu adevărat cunoscut (vezi comentariile la 4:7–8). N-ar putea exista o *cunoaștere* reală a dragostei sau a lui Dumnezeu, dacă *Fiul lui Dumnezeu nu ar fi venit* și nu ar fi murit ca să descopere dragostea lui Dumnezeu. Prin moartea Sa, Fiul ne-a dat *priceperea necesară prin care Îl putem cunoaște pe Dumnezeu*. Credinciosul ascultător are această capacitate spirituală de a-L cunoaște pe Dumnezeu.

Afirmația **suntem în Cel ce este adevărat** amintește de expresia folosită în 2:5 „prin aceasta știm că suntem în El”, pe care Ioan o leagă de ideea de *a rămâne* în El (2:6). Pentru Ioan, „*a rămâne*” este modul de a descrie trăirea reală ca ucenic (vezi Ioan 15:8).

Însă a fi *în El*, adică a rămâne în El, nu înseamnă doar a rămâne în Cel care *este adevărat* (așa cum Ioan tocmai L-a descris pe Dumnezeu); implică, de asemenea, a fi **în Fiul Său, Isus Hristos**. Între expresiile „*în Cel adevărat*” și „*în Fiul Său*” nu apare conjuncția **și**, ceea ce arată că a rămâne în Dumnezeu și a rămâne în Hristos sunt unul și același lucru.

Afirmația **El este Dumnezeul adevărat** este una dintre cele mai directe declarații despre dumnezeirea lui *Isus Hristos* din Noul Testament. Tot El este **viața veșnică**, ceea ce face trimitere la prologul epistolei (1:1–4), unde tema lui Ioan este „*viața veșnică*, viață care era la Tatăl și care ne-a fost arătată” (1:2; vezi și „Eu sunt... viața”, Ioan 14:6). Toate acestea arată că această afirmație finală se referă în primul rând la *Fiul lui Dumnezeu, Isus Hristos*.

De asemenea, referirea la *viața veșnică* leagă prologul și epilogul epistolei în această concluzie finală. Ioan și-a împlinit acum scopul de a le vesti credincioșilor „viața veșnică” (1:2). El le-a arătat că, „rămânând” în Cel care **este adevărat** — ceea ce înseamnă totodată a rămâne în *Fiul Său, Isus Hristos* — ei pot trăi cu adevărat *viața veșnică*. Această *viață*, exprimată prin dragostea față de frați și surori în credință, izvorăște din omul lăuntric, care nu păcătuiește (v. 18). Ea marchează viața și trăirea lor ca venind de la Dumnezeu și nu din lume (v. 19) și dovedește *cunoașterea* spirituală pe care Fiul lui Dumnezeu a venit să le-o dea (v. 20a).

5:21. Erezia împotriva căreia Ioan luptă subminează statutul de Mântuitor al lui Isus Hristos și promovează o atitudine de compromis față de lume. Cei care o răspândesc acționează ca agenți ai Satanei și încurajează diferite forme de idolatrie — fie literală, fie simbolică — care îi orbesc pe oameni și îi împiedică să-L vadă pe „Dumnezeul cel adevărat și viața veșnică”.

Prin urmare, ultimele cuvinte ale apostolului rămân o avertizare valabilă pentru toate vremurile: „**Copilașilor, păziți-vă de idoli. Amin.**”

2 IOAN

COMENTARIU

I. Salutare (v. 1-3)

Vv. 1-2. Ioan folosește titlul **prezbiterul** pentru a se prezenta drept „*cel mai în vârstă*”. Expresia **aleasa doamnă și copiii ei** face, cel mai probabil, referire la biserică și la membrii acesteia.

Dragostea lui Ioan, **în adevăr**, înseamnă că îi iubește pentru că ei iubesc adevărul. În plus, dragostea lui pentru ei este împărtășită de **toți cei care cunosc adevărul**. Ei au crezut *adevărul* că „Isus este Hristosul” și, prin urmare, „s-au născut din Dumnezeu” (vezi 1 Ioan 5:1).

Afirmația lui Ioan că **adevărul rămâne în noi** (descoperirea lui Dumnezeu în Fiul Său) se referă la starea lor colectivă.

Dar *adevărul* lui Dumnezeu **va fi cu noi în veac**. Creștinismul a dăinuit de-a lungul secolelor, continuă să fie prezent **cu noi** astăzi și va rămâne valabil pentru veșnicie.

V. 3. Harul, îndurarea și pacea vor veni atât de la **Dumnezeu Tatăl**, cât și de la Isus. Formula completă **Domnul Isus Hristos**, urmată de expresia **Fiul Tatălui**, este unică în scrierile lui Ioan și are rolul de a afirma domnia Lui, mesianitatea Lui și dumnezeirea Lui (vezi și v. 7, 9, 10).

În plus, Ioan declară că aceste binecuvântări vor veni **în adevăr și în dragoste**. La fel ca Pavel, în Efeseni 4:15, se subliniază prioritatea *adevărului*. Cei care cred că *adevărul* poate fi neglijat de dragul păstrării iubirii frățești nu împărtășesc perspectiva Noului Testament (vezi și 1 Ioan 3:23; 4:21).

II. Protejează adevărul respingând rătăcirea (v. 4-11)

Trăiește în adevăr, așa cum a fost dat de la început (v. 4-6)

V. 4. Scopul lui Ioan era ca cei credincioși să devină ucenici care **umblă în adevăr**, adică umblă în **porunca** lui Isus Hristos: porunca de a-i iubi pe ceilalți creștini (vezi v. 5-6; Matei 22:37-39).

V. 5. Ioan o roagă pe întreaga biserică (simbolizată prin **doamna** aleasă) să rămână statornică în **porunca de a ne iubi unii pe alții**, o poruncă pe care o au **de la început**.

V. 6. Așa cum vedem și în 1 Ioan 5:2-3, **dragostea** față de frați poate fi definită ca ascultare de poruncile lui Dumnezeu. Astfel, când credincioșii **umblă potrivit poruncilor Sale**, ei se iubesc unii pe alții.

Porunca esențială (vezi 1 Ioan 3:22-23) este să-L iubim pe Dumnezeu. Iar dacă Îl iubim pe Dumnezeu, în mod firesc îi vom iubi și pe frați (1 Ioan 2:4-11; 3:11-15; 4:7-11, 20).

Protejează-ți lucrarea respingând rătăcirea (v. 7-11)

V. 7. Prorocii mincinoși sau **amăgitori** sunt legați de duhul **anticristului**, fiind fără îndoială aceiași despre care vorbește Ioan în 1 Ioan. Ei negau că **Isus** este **Hristosul**, iar această negare îi identifica drept anticriști (vezi 1 Ioan 2:22).

V. 8. Cuvintele **Păziți-vă bine** (în greacă *Blepete heautois*) pot fi înțelese și ca „Fiți cu băgare de seamă la voi înșivă”. Pătrunderea învățăturii false în biserică poate afecta serios lucrarea pe care Dumnezeu a făcut-o între ei, iar rezultatul ar putea fi pierderea răsplătirii pentru acea lucrare.

În cuvintele **să nu pierdeți rodul muncii voastre, ci să primiți o răsplată deplină**, se observă contrastul dintre pluralul **să nu pierdeți** și expresia *Păziți-vă bine la voi înșivă*. Ioan slujise Domnului chiar în biserică și regiunea în care locuiau destinatarii epistolei. Așadar, ceea ce era în pericol, din cauza amenințării ereziei, nu era doar lucrarea *lor* pentru Dumnezeu, ci și lucrarea *apostolului*.

Dacă învățătura falsă este tolerată într-o biserică, ea poate bloca progresul spiritual sau chiar poate distruge întreaga comunitate.

Îngrijorarea lui Ioan, exprimată prin avertismentul legat de pierderea **deplină a răsplății**, arată clar că urmarea rătăcirii nu înseamnă pierderea mântuirii, ci pierderea răsplății pe care Dumnezeu o oferă celor care rămân statornici în adevăr.

V. 9. Dacă biserica căreia Ioan i se adresează nu rămâne vigilentă, așa cum tocmai i-a avertizat, sau dacă unul sau mai mulți dintre membrii ei cedează noii învățături, Ioan spune că o astfel de persoană **o ia înainte și nu rămâne în învățătura lui Hristos**. Cu alte cuvinte, acea persoană se depărtează de adevăr în loc să *rămână* ancorată în el.

Cine nu rămâne în învățătura lui Hristos nu are pe Dumnezeu, indiferent de perspectiva sau stilul său de viață. Este despărțit de Dumnezeu. În schimb, cel care rămâne în învățătura lui Hristos are o relație vie și reală cu Dumnezeu.

V. 10. Pentru a rămâne în adevărul despre Isus Hristos, cititorii trebuie să fie extrem de vigilenți față de orice învățător itinerant care **vine la ei și nu aduce** această învățătură. Ioan le poruncește clar să nu-l primească în casă și să nu-i spună „Bun venit”.

În greacă, pronumele „voi” și verbul „să primiți” sunt la plural, ceea ce arată clar că apostolul se adresează întregii biserici. Niciun membru al bisericii nu trebuia să acorde vreun fel de ajutor acestor proroci mincinoși. Expresia **să nu-l primiți în casă** însemna, cel puțin, să nu i se ofere hrană și adăpost. Înțelepciunea de a nu permite unor astfel de oameni să treacă pragul s-a dovedit din plin în cazul celor care au invitat reprezentanți ai sectelor să intre și să discute: a-i lăsa să intre este de obicei mult mai ușor decât a-i face să plece! Apostolul Ioan le poruncește membrilor bisericii nici măcar să nu-i salute (sau **să nu trimită sănătate**) pe astfel de oameni. Motivul este explicat chiar în versetul următor.

V. 11. Acest avertisment poate părea aspru. De ce un simplu „Bun venit” ar însemna să fii părtaș la **faptele rele** ale învățătorului fals? Cuvântul grecesc folosit pentru salut (*chairein*) înseamnă „bucură-te” sau „să-ți fie bine”. Echivalentul ar fi să spui „să-ți meargă bine” sau „mult succes”. Un credincios nu ar trebui să ureze „să-ți fie bine” cuiva despre care știe că este un

dușman al adevărului. A spune acest lucru cuiva care aduce o învățătură falsă înseamnă, fie și într-o măsură minimă, să fii părtaș la faptele lui rele. Într-o vreme în care toleranța exagerată este considerată o virtute, credincioșii trebuie să înțeleagă ce înseamnă, de fapt, o *sfântă intoleranță*.

III. Încheiere (v. 12-13)

V. 12. Ultimele două versete din 2 Ioan constituie încheierea personală a autorului, care îi cunoștea bine pe destinatarii scrisorii. Ioan spune că are **multe lucruri să le scrie**, dar a hotărât să le păstreze pentru o întâlnire viitoare. Acest detaliu subliniază, indirect, cât de importante sunt subiectele abordate în această epistolă, deoarece el *nu a vrut să aștepte* până când îi va vedea ca să le vorbească despre ele, ci a considerat că sunt suficient de importante încât să le transmită în scris, imediat.

V. 13. Dacă 2 Ioan ar fi o scrisoare personală adresată unei femei anume, s-ar pune întrebarea de ce doar copiii surorii ei îi **trimit sănătate**. Desigur, există explicații posibile: poate că sora era plecată, poate că nu era credincioasă, etc. Însă niciuna dintre aceste variante nu pare pe deplin firească, mai ales având în vedere că nici „aleasa doamnă”, nici „sora aleasă” (v. 1) nu sunt menționate cu nume proprii. Aceasta contrastează cu 3 Ioan, o epistolă scurtă în care sunt menționate trei persoane cu nume proprii, pe când în 2 Ioan nici „doamna aleasă”, nici „copiii” ei nu sunt identificați prin nume.

În schimb, dacă „aleasa doamnă și copiii ei” din versetul 1 îi reprezintă pe biserică și pe membrii ei, atunci expresia „**copiii surorii tale alese**” se referă pur și simplu la membrii bisericii din locul unde se află Ioan în momentul scrierii epistolei. Cel care purta scrisoarea știa despre ce biserică era vorba, iar cititorii ar fi înțeles că Ioan transmite sănătate, adică salutări, din partea unei biserici-surori.

3 IOAN

COMENTARIU

I. Salutare (v. 1)

V. 1. La fel ca în 2 Ioan, apostolul scrie cu titulatura de **prezbiterul**. Destinatarul este un bărbat pe nume **Gaius**, față de care Ioan își exprimă **dragostea** creștină. El îl iubește **în adevăr**, adică atât “cu sinceritate”, cât și potrivit cu adevărul creștin (vezi 2 Ioan 1).

În Noul Testament apar mai multe persoane cu numele *Gaius*, dar nu există nicio dovadă că *Gaius* menționat în 3 Ioan ar trebui identificat cu ceilalți.

II. Apără adevărul sprijinindu-i pe cei care îl vestesc (v. 2-12)

Epistola îl îndeamnă pe Gaius să facă ceea ce Diotref nu a fost dispus să facă: să sprijine adevărul prin sprijinirea lui Demetrius, un slujitor al adevărului.

Aprecierea umblării lui Gaius în adevăr (v. 2-4)

V. 2. Cuvântul **să-ți meargă bine** (*euodousthai* în greacă) înseamnă literal „să-ți fie bine” și nu se referă neapărat la prosperitate materială. Apostolul își exprimă dorința ca lui Gaius să-i meargă bine în toate și ca **sănătatea lui să sporească**. Pentru că Ioan știe că **sufletul** lui Gaius **sporește**, el își dorește ca și bunăstarea lui exterioară, trupească, să fie la fel de bună ca starea lui spirituală.

V. 3. Ioan declară acum că a primit informații de la unii **frați** credincioși că Gaius se comportă în mod coerent **cu adevărul**, adică în conformitate cu revelația creștină dată prin Fiul lui Dumnezeu.

V. 4. Ioan se bucură de mărturiile despre atașamentul lui Gaius față de adevăr. **A umbla în adevăr** înseamnă că Gaius trăia potrivit adevărului.

Îndemn către Gaius să-i sprijine pe cei care vestesc adevărul (V. 5–10)

Vv. 5–6. **Frații** menționați sunt misionari creștini (evangelheliști itineranți). Gaius este îndemnat să continue să-i sprijine, așa cum se pare că a făcut și în trecut.

Expresia **pentru frați și pentru străini** nu înseamnă creștini și necreștini, deoarece afirmația **Ei au mărturisit despre dragostea ta înaintea Bisericii** pare să se refere la ambele categorii.

Uneori însă, termenul *frate* sau *frați* este folosit pentru persoane concrete, cunoscute de creștinii cărora li se adresează scrisoarea (cf. 1 Corinteni 16:12; 2 Corinteni 9:3, 5; 12:18). Termenul *frații* poate indica evangelheliști itineranți cunoscuți atât de Ioan, cât și de Gaius, iar *străini* s-ar putea referi la evangelheliști veniți din alte locuri, pe care Gaius nu-i cunoștea personal. Gaius era un om generos când era vorba să-i ajute pe cei care călătoreau în slujba Evangheliei. Acest lucru era un act de credincioșie față de Domnul și față de adevărul Său. Expresia **tu lucrezi cu credincioșie** s-ar putea traduce prin: „faci un act de credincioșie”. Ideea lui Ioan este că orice lucru (gr. *ergasēi* – „a face, a împlini”) pe care Gaius îl făcea pentru acești slujitori ai lui Hristos era un act de credincioșie față de Dumnezeu.

V. 7. Acești oameni au plecat în lucrare fără să primească nimic de la neamurile necredincioase. Expresia **fără să primească ceva** indică faptul că acești predicatori ai Noului Testament, se pare, refuzau să accepte un astfel de ajutor.

Expresia **pentru dragostea Numelui Lui** poate fi redată și prin: „din pricina Numelui”. (În greacă nu este specificat cui aparține Numele, dar cel mai natural este să înțelegem că se referă la Domnul — adică la *Numele* prin excelență). Implicația este că a căuta ajutor

material din partea celor necredincioși ar fi fost un lucru nevrednic de acest *Nume*.

V. 8. Cuvântul „a primi” (*apolambanein*) înseamnă „a primi cu bunăvoință” — de exemplu, a primi un oaspete în casă (cf. Luca 15:27). Atunci când creștinii ofereau ospitalitate unor astfel de slujitori ai Domnului, ei deveneau împreună-**lucrători** (*synergoi*) pentru — sau cu — **adevărul** pe care aceștia îl proclamau. Cu alte cuvinte, se făceau *părtași* la lucrarea Cuvântului propovăduit!

V. 9. Gaius s-ar fi putut întreba de ce această cerere i-a fost adresată lui personal și nu **bisericii** din care făcea parte. Comentariul lui Ioan sugerează că situația era una neobișnuită, motiv pentru care simte nevoia să-i explice lui Gaius.

Ioan afirmă că *a* scris **bisericii**. Este posibil ca scrisoarea la care se referă aici să *fie* 2 Ioan, dar aceasta rămâne doar o ipoteză.

Problema din biserica lui Gaius era prezența unui conducător autoritar, numit **Diotref, căruia îi place să aibă întâietatea între ei**. Această acuzație nu înseamnă că Diotref susținea o doctrină greșită sau că nu era un creștin. Mai degrabă, el este vinovat de a fi uzurpat o poziție în biserică ce aparține doar Domnului Isus.

Cuvântul **noi** se referă, cel mai probabil, la cei care făceau parte din cercul apropiat al apostolilor lui Ioan (cf. 1 Ioan 2:19). Din acest motiv, Ioan nu se așteaptă nici ca Diotref să-l primească pe Demetrius (v. 12). De aceea, Ioan îi scrie lui Gaius, și nu bisericii, ca să-i ceară să ofere ospitalitate.

V. 10. Ioan îl asigură pe Gaius că, când **va veni** la biserica lui, **va aduce aminte** de faptele pe care le face Diotref. Apostolul pare încrezător că va putea să-l confrunte pe acest om dacă va ajunge personal la această biserică.

Prin expresia **faptele**, apostolul are în vedere, fără îndoială, refuzul lui Diotref de a recunoaște orice trimis venit la el din partea apostolilor. Astfel de refuzuri au fost însoțite de clevetiri împotriva noastră (**ne clevește cu vorbe rele**). Verbul *a cleveti* (*phlyaréo*) apare doar aici în Noul Testament (deși este înrudit cu *phlyaros*, folosit în 1 Timotei 5:13 cu sensul de „clevetitori”). Termenul desemnează o vorbire zadarnică, nesăbuită sau jignitoare.

Deși Diotref ar fi trebuit să se rușineze adânc de *vorbele* cu care i-a disprețuit pe apostoli, el a adăugat la acestea (literal: „la aceste lucruri”, adică la vorbele rostite de el) păcate suplimentare: i-a

respins **el însuși** pe predicatorii itineranți și i-a împiedicat și pe alții — **pe cei ce voiau** — să-i primească.

Îndemn de a continua sprijinul în favoarea lui Demetrius (Vv. 11–12)

V. 11. Gaius **nu** trebuie să **urmeze răul**. Dacă ar face acest lucru, s-ar putea spune despre el că **n-a văzut pe Dumnezeu**. Dimpotrivă, dacă face ce este bine, se poate spune că este **din Dumnezeu**.

A fi *din Dumnezeu* înseamnă că acțiunea persoanei își are originea în Dumnezeu (cf. 1 Ioan 3:10b). Păcatul, în schimb, este întotdeauna o faptă săvârșită în ignoranță și întuneric spiritual. Cel ce păcătuiește o face pentru că și-a pierdut din vedere relația cu Dumnezeu (cf. 1 Ioan 3:6).

În greacă, participiul prezent cu articol este folosit în expresiile **cine face binele** (*ho agathopoiōn*) și **cine face răul** (*ho kakopoiōn*), dar aceste expresii nu implică mai mult decât simpla realizare a acțiunii. Astfel de participii pot face referire fie la acțiuni unice (de exemplu, Ioan 6:33 – *ho katabainōn*, „Cel ce Se coboară”), fie la acțiuni care nu mai au loc (de exemplu, Ioan 9:8 – *ho kathēmenos kai prosaitōn*, „cel ce ședea și cerșea”). Așadar, afirmațiile rămân valabile indiferent dacă binele sau răul sunt făcute o singură dată sau de mai multe ori.

Prin urmare, lui Gaius i se spune că, dacă va *face binele* primindu-l pe Demetrius (v. 12), aceasta va arăta că este *din Dumnezeu* – adică va acționa într-un mod în care *Dumnezeu* Însuși este sursa faptei lui. Dimpotrivă, dacă îl va *imita* pe Diotref și va *face răul*, va acționa din orbire spirituală, pierzând orice percepție a lui Dumnezeu.

V. 12. **Toți** cei care-l cunoșteau pe Demetrius au **mărturisit** bine despre el. Dar, mai mult decât atât, Demetrius a primit „mărturie” din partea **adevărului** însuși — adică el proclama *adevărul*. Făcând aceasta, a dovedit că învățătura lui este sănătoasă și, astfel, era vrednic să fie sprijinit în călătoriile lui de către alți credincioși (cf. 2 Ioan 10). *Adevărul* dădea *mărturie despre el* în timp ce îl vestea.

Un al treilea martor exista și pentru *Demetrius*. Când Ioan spune: **Și noi mărturisim despre el**, se referă în mod clar la apostoli — aceia ale căror „mărturii” Diotref nu le-a acceptat. Ioan este

încredințat că Gaius, spre deosebire de Diotref, va primi această mărturie și adaugă: **Și știi că mărturia noastră este adevărată.**

III. Încheiere (Vv. 13–14)

Vv. 13–14. Apostolul are multe lucruri să-i scrie lui Gaius, dar preferă să i le spună față în față. Mai devreme spusese „când voi veni” (v. 10), iar acum își exprimă speranța că va putea veni **în curând**. Fără îndoială, Demetrius se îndrepta spre regiunea unde se afla Gaius înaintea lui Ioan, așa că această scrisoare de recomandare era necesară pentru ca Gaius să-i ofere ospitalitate lui Demetrius.

Vrei să citești mai mult?

Ți-au plăcut *Epistolele lui Ioan*:
Un comentariu pe succint?

Te invităm să vizitezi blogul HAR GRATUIT:
PĂSTREAZĂ HARUL ÎN CENTRUL ATENȚIEI,
unde publicăm săptămânal articole scurte pe teme
biblice, traduse de pe Grace in Focus Blog. Toate
materialele sunt disponibile gratuit pe site-ul:

faithalone.org/category/har-gratuit/

De asemenea, poți răsfoi cărți traduse în limba
română și în alte limbi aici:

<https://store.faithalone.org/>